

KORRALDUS

Keskkonnaloa väljastamise korralduse eelnõu

1. OTSUS

Arvestades aktsiaseltsi Pärnu Laevatehas 13.05.2025 esitatud keskkonnaloa taotlust ja võttes aluseks veeseaduse § 191 lg 1, atmosfääriõhu kaitse seaduse § 89, keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 41 lg 4, § 59 lg 2 p 4 ning keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 6 lg 2¹, § 9 lg 1, § 11 lg 2 ja 8¹, Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ § 15 p 8 ning haldusmenetluse seaduse § 53 lg 2 p 2 ja p 3, § 61 lg 1 otsustan:

1.1. Jätta algatamata keskkonnamõju hindamine aktsiaseltsi Pärnu Laevatehas (registrikood 10124004, aadress Emajõe tn 22, Pärnu linn, Pärnu linn, Pärnu maakond) keskkonnaloa nr L.ÕV.PM-56174 muutmise taotluse menetluse raames.

1.2. Muuta aktsiaseltsile Pärnu Laevatehas antud tähtajatut keskkonnaluba nr L.ÕV.PM-56174, mis annab aadressidel Emajõe tn 12b, Emajõe tn 22 ja Emajõe tn 22a, Pärnu linn, Pärnu linn, Pärnu maakond (katastritunnused 62501:001:0156, 62501:042:0010, 62501:042:0001) asuvale tootmisüksusele (edaspidi *käitis*) õiguse alljärgnevaks:

- paiksest heiteallikast saasteainete välisõhku väljutamiseks;
- vee erikasutuseks - sademevee suublasse juhtimiseks, laevade remontimiseks ja regulaarseks laeva tuules lenduvate puistekaupadega lastimiseks ja lossimiseks.

1.3. Määrata keskkonnaloa nr L.ÕV.PM-56174 tabelis V15 järgmised töökorralduslikud nõuded ja tingimused:

- Lastimis- ja lossimistööd tuleb katkestada, kui keskmine tuule kiirus on üle 10 m/s. Tuule kiiruse jälgimisel peab lähtuma Pärnu sadama ilmajaama andmetest (<http://online.msi.ttu.ee/parnu/>).
- Sadamasse sissesõidul ja liikumisel akvatooriumis liigub laev minimaalse kiirusega, mille puhul säilitatakse juhitavus rooli abil. Raskete ilmastikutingimuste korral kasutatakse laeva sildumisel puksiiri abi.
- Puistekaupade lastimisel ja lossimisel tuleb paigaldada laeva ja kai vahele kaldpind või present, mis tagab, et käideldav kaup ei satuks laeva ja kai vahele ja sealt edasi Pärnu jõkke.

- Puistekaupade lastimine ja lossimine peab toimuma personali pideva järelevalve all.
- Puistekaupade lastimisel ja lossimisel tuleb kasutada greiferiga varustatud mobiilset hüdraulilist sadamakraanat, hüdropneumaatilist kraanat ja frontaallaadurit.
- Kraana greiferit ei tohi avada kõrgemal kui 1 m kõrgusel kaubast.
- Greiferi lõuad tuleb täielikult sulgeda enne kauba lastimist ja lossimist.
- Vajadusel tuleb lastimise ja lossimise ajaks asetada vette poomid ning lastimise ja lossimise lõppedes koguda kokku vette sattunud kaup.
- Vältida korduvat puistekaupade ühest asupaigast teise ladustamist.
- Tuleb korraldada kaide, teede ja laoplatside pidev perioodiline puhastamine. Laoplatse tuleb puhastada 3 tunni jooksul pärast kauba laevale lastimist. Kaisid ja teid puhastada 2 tunni jooksul pärast laeva lastimist või lossimist.
- Puhastamisel eralduva tolmu vältimiseks tuleb eelnevalt kaid, teed või laoplatsti niisutada.
- Puhastustööde teostamisel tuleb arvestada tuule kiiruse ja suunaga, et võimalik tolmu ei satuks Pärnu jõkke või elamute piirkonda.
- Tuleb kasutada töökorras transpordivahendeid ja laadurseadmeid võimaliku õlilekke minimeerimiseks.
- Kui tekib oht, et peenosakesed kanduvad akvatooriumist kaugemale, peab ehitama tuulekaitse kohtadesse, kus tuulealuseid piirkondi pole võimalik vältida.
- Lastimis- ja lossimistööde lõppedes tuleb tagada kasutatud seadmete täielik tühjendamine.
- Laevade ja paatide remont toimub kuivdokis.
- Laevakerede puhastamisel roostest ja vanast värvist kasutatakse liiva või gritti.
- Võimalusel eelistada laevade puhastamist gritiga, kuna griti kasutamine liiva asemel vähendab tolmu teket.
- Võimalusel eelistada laevade puhastamist märja gritiga või märja liivaga.
- Kuivdokk peab olema laevade puhastus- ja värvimistööde ajal ümbritsetud ning pealt kaetud presentekraanidega.
- Kui doki pealt katmine pole võimalik (nt suuremate laevade puhul), tuleb tugeva tuulega (keskmine tuule kiirus 10 m/s või enam) tööd peatada. Tuule kiirust jälgida Pärnu sadama ilmajaama mõõtmiste järgi <http://on-line.msi.ttu.ee/parnu/>
- Teostada regulaarselt kuivdoki hooldust ja puhastamist, jäätmete koristamine peab toimuma pärast iga tööga lõpetamist.
- Kasutatavate värvide koostis ning kvaliteet peab vastama IMO nõuetele.
- TBT komponente sisaldavate kattumisvastaste värvide kasutamine on keelatud.
- Värvide pihustamisel tuleb kasutada õhuta pihustamise meetodit või kasutada värvimiseks värvirulle.
- Võimalusel kasutada lenduvate orgaaniliste ühendite (LOÜ) sisalduseta värve.
- Kasutusel olnud gritti, liiv ja muud jäätmed tuleb kokku koguda ja käidelda vastavalt kehtestatud nõuetele.
- Lastimis- ja lossimisseadme avarii korral tuleb tööd viivitamatult peatada.
- Juhul, kui kuivdokis peaks asfaltplatsile lekkima mingil põhjusel õli või diiselkütust, peab ettevõtte omama õlireostustõrje vahendeid ja õlijahutusaineid. Lisaks tuleb kinni pidada Pärnu sadama eeskirjast ja õlireostuse kõrvaldamise plaanist.
- Laeva remonttööde ajal tuleb regulaarselt teostada visuaalset seiret laeva remondi

käigus eralduda võivate saasteainete osas (värv, tolmu jne). Kui seire käigus ilmneb, et saasteained lenduvad Pärnu jõkke või naaberkinnistutele, tuleb tööd viivitamatult peatada.

1.4. Määrata keskkonnaloa vormis nr A7 müra seirenõue (A7.1) ning järgmised töökorralduslikud nõuded keskkonnanahäiringute vältimiseks.

- **A7.2. Korraga tohib laadimistegevusi teostada vaid ühel kail (kail nr 5 või kail nr 6).**
- **A7.3. Emajõe tn 12b kinnistul tohib materjali ladustada üksnes (elamute suunas kinnist seinaosa või seinaosasid omava) varjualuse all. Varjualune peab vastama Emajõe tn 12b kinnistul kehtiva detailplaneeringu nõuetele. Samuti peab täielikult kaetud olema ka kail nr 6 asuval laoplatsil hoiustatav puistekaup.**
- **A7.4. Laevade ja paatide remondiga tohib tegeleda vaid esmaspäevast reedeni ajavahemikul 08.00-19.00. Puistekaupu tohib käidelda (laadida, lastida ja lossida) vaid ajavahemikul 06.00-22.00.**

1.5. Määrata tabelisse A7 järgmised kõrvaltingimused:

- **A7.5. Käitaja on kohustatud teavitama Keskkonnaametit tegevuskoha kasutusõiguse lõppemisest (sh ülesütlemisest) või muutumisest viivitamatult, kuid mitte hiljem kui 14 päeva enne vastavate lepete jõustumist. Tegevuskoha rendilepingu muutumisel või uue kokkuleppe sõlmimisel tuleb käitajal esitada Keskkonnaametile uus kokkulepe või lepingu koopia, tõendamaks tegevuskoha kasutamise õiguslikku alust. Kui tegevuskoha kasutusõigust tõendava lepingu kehtivus lõppeb ning loa andjale ei ole esitatud uut kokkulepet või lepingut, mis tõendaks kinnistu kasutamise õiguslikku alust, on Keskkonnaametil õigus keskkonnaluba kehtetuks tunnistada, kuna puudub tegevuskoha kasutusõigust tõendav dokument.**
- **A7.6. Kaebuste korduval esinemisel ja/või tolmu levimisel on Keskkonnametil õigus algatada keskkonnaloa muutmise menetlus loatingimuste muutmiseks (sh lisamiseks).**

1.6. Tunnistada kehtetuks vee erikasutuse keskkonnaluba nr L.VV/329172.

1.7. Avalikustada keskkonnaloa nr L.ÕV.PM-56174 muutmise otsus ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded.

1.8. Keskkonnaluba nr L.ÕV.PM-56174 on korralduse lahutamatu osa ning keskkonnaluba nr L.ÕV.PM-56174 ja käesolev korraldus moodustavad terviku.

1.9. Korraldus jõustub selle teatavakstegemisest

2. ASJAOLUD

2.1 Keskkonnaloa taotluse läbivaatamine

Aktsiaselts Pärnu Laevatehas esitas 19.02.2025 Keskkonnaametile keskkonnaloa taotluse T-KL/1022334 (taotluse viimane versioon on registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis

KOTKAS 13.05.2025 numbriga DM-127421-57; edaspidi *taotlus*).

Keskkonnaluba (edaspidi *luba*) taotletakse Pärnu maakonnas Pärnu linnas Pärnu linnas Emajõe tn 22 (katastritunnus: 62501:042:0010, registriosa nr 1798005, *Emajõe tn 22 kinnistu*), Emajõe tn 22a (katastritunnus: 62501:042:0001, registriosa nr 2236805, *Emajõe tn 22a kinnistu*) ning Emajõe tn 12b (katastritunnus 62501:001:0156, registriosa nr 406950, *Emajõe tn 12b kinnistu*) kinnistutel asuvale kätisele.

Ettevõtte taotleb tähtajatu keskkonnavalua muutmist, mis annab õiguse vee erikasutuseks ja paiksest heiteallikast saasteainete välisõhku väljutamiseks.

2.2 Kehtivad keskkonnakaitseload

Ettevõttele on kätisele antud vee erikasutuse keskkonnaluba (edaspidi *veeluba*) nr L.VV/329172 ning õhusaasteluba nr L.ÕV.PM-56174.

Veeluba nr L.VV/329172 on ettevõttele antud Keskkonnaameti 12.06.2017 korraldusega nr 1-3/17/1533 Pärnu maakonnas Pärnu linnas Emajõe tn 22 kinnistul laevade ja paatide remondiks ja hooldamiseks kuivdokis ning vee füüsikaliste, keemiliste või bioloogiliste omaduste muutmiseks seoses slipitee korrashoidmisega kehtivusega 12.06.2017-tähtajatu.

Keskkonnaamet annab ühe keskkonnavalua, kui tegevused on omavahel ruumiliselt või tehnoloogiliselt seotud (keskkonnaseadustiku üldosa seaduse (edaspidi *KeÜS*) § 41 lg-d 1 ja 4).

2.3 Keskkonnavalua taotluse ning otsuse eelnõu avalikustamine ning menetlusosaliste teavitamine

Loa andja edastas loa taotluse keskkonnaotsuste infosüsteemi kaudu koheselt pärast selle saamist teadmiseks ja soovi korral arvamuse avaldamiseks Pärnu Linnavalitsusele (KeÜS § 43 lg 1 ja 2).

Loa andja teavitas 12.09.2024 ettevõtet taotluse menetlusse võtmisest ning küsis Pärnu Linnavalitsuselt täiendavalt arvamust nõuetekohaseks tunnistatud taotluse kohta (KeÜS § 43 lg 2¹) (registreeritud 12.09.2024 nr DM-127421-19). Linnavalitsus esitas ettepanekud (registreeritud 08.10.2024 nr DM-127421-25), mida on täpsemalt käsitletud korralduse peatükis 3.4.1.

Loa andja teavitas 12.09.2024 avalikkust loa menetluse algatamisest väljaandes Ametlikud Teadaanded. Tulenevalt ettevõtte kavandatava tegevusega kaasneva keskkonnariski või keskkonnahäiringu eeldatavast vähesusest ja piisava avaliku huvi puudumisest, otsustas loa andja jätta teate kohalikus või maakondlikus ajalehes avaldamata (KeÜS § 47 lg 2). Loa andja teavitas 12.09.2024 kavandatava tegevuse asukohaga piirnevate kinnisasjade omanikke ning isikuid, kelle valduses olevat kinnisasja kavandatud tegevus mõjutab määral, mis ületab oluliselt tavapära mõju taotluse esitamisest kirjaga nr DM-127421-20. (KeÜS § 46 lg 1 p 1 ja p 2).

Taotluse avalikustamise käigus esitati mitmeid arvamusi ning oldi huvitatud avalikust arutelust. Ettepanekutega arvestamine/mitte arvestamine on toodud korralduse peatükis 3.4.1.

Loa andja teavitas 08.04.2025 loa nr L.ÕV.PM-56174 muutmise otsuse eelnõu ning eelhindangu ja sellega seonduva KMH algatamata jätmise otsuse eelnõu valmimisest ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ja saatis menetlusosalistele ja huvitatud isikutele tutvumiseks ja arvamuse/vastuväidete esitamiseks (HMS § 48 lg 1 ja 2, § 49 lg 1, KeHJS § 11 lg 2²). Eelnõudele esitatud ettepanekuid ja vastuväiteid on kajastatud korralduse peatükis 3.4.2.

Avalik arutelu toimus 24.04.2025 Pärnu Akadeemia 2 riigimajas ja Microsoft Teams'i keskkonnas. Avaliku arutelu protokoll on leitav KOTKAS dokumendi nr DM-127421-53 alt. Avalikku arutelu tulemust on täpsemalt kirjeldatud peatükis 3.4.3.

Loa andja teavitas XX.XX.2025 loa nr L.ÕV.PM-56174 muutmise otsuse täiendatud eelnõu ning eelhindangu ja sellega seonduva KMH algatamata jätmise otsuse eelnõu valmimisest ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ja saatis menetlusosalistele ja huvitatud isikutele tutvumiseks ja arvamuse/vastuväidete esitamiseks (HMS § 48 lg 1 ja 2, § 49 lg 1, KeHJS § 11 lg 2²). Eelnõudele ettepanekuid ja vastuväiteid *ei esitatud/esitati*.

3. KAALUTLUSED

3.1 Keskkonnamõju hindamise vajalikkuse üle otsustamine

Keskkonnamõju hinnatakse, kui taotletakse tegevusluba või selle muutmist ning tegevusloa taotlemise või muutmise põhjuseks olev kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju (keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi (edaspidi *KeHJS*) seadus § 3 lg 1 p 1, p 2).

Ettevõtte kavandatava tegevuse puhul ei ole keskkonnamõju hindamine (edaspidi *KMH*) kohustuslik, kuna laevade ja paatide remont ning puistematerjali ladustamine, lastimine ja lossimine ei ole olulise keskkonnamõjuga tegevus KeHJS mõistes (KeHJS § 11 lg 3, § 6 lg 1).

Keskkonnaamet peab andma eelhindangu ja kaaluma KMH vajalikkust (KeHJS § 6 lg 2³), kuna kavandatava tegevuse piirkond asub Pärnu jõe hoiualal (Pärnu) (KLO2000293), mis kuulub Pärnu jõe loodusalana (RAH0000027) Natura 2000 võrgustikku. Lisaks asub piirkonnas III kategooria kaitsealuste liikide hink (*Cobitis taenia*, KLO9120983) ja võldas (*Cottus gobio*, KLO9102675) leiukohad (KeHJS § 6 lg 2 p 22, § 6¹ lg 3, § 11 lg-te 2 ja 4 ning KeHJS § 6 lg 4 alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ (edaspidi määrus nr 224) § 1 lg 1 ja § 15 p 8).

Keskkonnaamet on andnud eelhindangu (LISA 1), milles leiab, et kavandataval tegevusel puudub oluline keskkonnamõju, mistõttu KMH algatamine ei ole vajalik järgmistel põhjustel:

1. Kavandatud tegevus ei avalda ebasoodsat mõju Natura 2000 võrgustikku kuuluvale Pärnu jõe loodusala kaitse-eesmärkidele.
2. Plaanitava tegevusega ei kaasne negatiivset mõju piirkonna põhjaveele.
3. Ettevõtte tegevusega ei kaasne olulist mõju pinnaveele, st Pärnu jõele ja Pärnu lahele, kui ettevõtte jälgib kehtestatud tööprotseduure, ohutusnõudeid ning töökorralduslikke nõudeid.
4. Kavandatava tegevusega ei kaasne olulist keskkonnamõju välisõhule, kui jälgitakse kehtestatud tööprotseduure, ohutusnõudeid ning töökorralduslikke nõudeid.
5. Kavandatava tegevusega ei kaasne ebasoodsat mõju inimeste tervisele, heaolule ja varale.
6. Ohutus- ja keskkonnakaitsenõuete rakendamisel on avariilukordade esinemine vähetõenäoline.
7. Ettevõtte tegevuse mõju ei ole piiriülene.

Keskkonnaamet leiab, et lähtudes eelhinnangu tulemustest ning KeHJS § 11 lg-st 8¹ puudub vajadus kavandatava tegevuse erisuste ja keskkonnameetmete järele muidu ilmnedav võiva olulise ebasoodsa keskkonnamõju vältimiseks või ennetamiseks (keskkonnaministri 16.08.2017 määrus nr 31 „Eelhinnangu sisu täpsustatud nõuded“ § 5 lg 2).

3.2. Keskkonnalubade liitmine

Ettevõtte tegevuseks on vajalik keskkonnaluba paiksest heiteallikast saasteainete välisõhku väljutamiseks ja vee erikasutuseks. Keskkonnaamet annab ühe keskkonnaloa, kui tegevused on omavahel ruumiliselt või tehnoloogiliselt seotud (KeÜS § 41 lg 1 ja 4).

Ettevõttele on antud veeluba nr L.VV/329172, mis annab ettevõttele õiguse Pärnu maakonnas Pärnu linnas Emajõe tn 22 kinnistul laevade ja paatide remondiks ja hooldamiseks kuivdokis ning vee füüsikaliste, keemiliste või bioloogiliste omaduste muutmiseks seoses slipitee korrashoidmisega kehtivusega 12.06.2017-tähtajatu.

VeeS § 187 p 13 alusel on veeluba kohustuslik kui toimub laeva remont, seega liidab Keskkonnaamet veeloa nr L.VV/329172 alusel lubatud laeva remondi osa muudetavale keskkonnaloale nr L.ÖV.PM-56174.

Veeloaga nr L.VV/329172 on lubatud ka slipitee hooldustöid puudutavad tegevused. Keskkonnaloa muutmise taotluse kohaselt on slipitee pikkus Pärnu jões u 70 m. Slipitee hoolduseks tuleb tuukritel tuvastada maapoolse relsi liitekohad ja mõlema poolse relsi ja puitliiprite ühenduskohad. Seejärel tuleb relsside puitliiprite kinnitused (naelad ja metallplaat) eemaldada. Veepiiril ja allpool veepiiri tuleb maapoolne relss eemaldada (merepoolne jääb paigale) ja eemaldatakse olemasolevad puitliiprid. Eemaldatud liiprite asemel paigaldatakse uued puitliiprid (kogus u 1,5 m³). Seejärel paigaldatakse tagasi maapoolne relss ja uutele liipritele paigaldatakse kinnituskruvid ja metallplaadid. Kogu slipitee veealuse osa (u 70 m) täiendav hooldus seisneb setete eemaldamises slipiteelt. Selline vajadus võib tekkida, kui toimub Pärnu jões oleva laevakanali süvendamine. Veeluba on kohustuslik, kui paigutatakse veekogusse tahkeid aineid alates 100 m³ (VeeS § 187 p 10) ja veekeskkonnariskiga tegevuse registreering (edaspidi *registreering*) on vajalik, kui paigutatakse veekogusse 5-100 m³ tahkeid

aineid (VeeS § 196 lg 2 p 5). Keskkonnaloa muutmise taotluse lisamaterjalis (registreeritud KOTKAS infosüsteemis 18.07.2024 dokumendina nr DM-127421-12) on kirjas, et ühekordselt uputatava tahke aine maht on alla 5 m³ ning et slipitee remonttöid teostatakse sagedusega kord 7-10 aasta jooksul. Eelnevast tulenevalt ei ole alla 5 m³ tahke aine veekogusse paigutamiseks veeluba ega registreering vajalik. Veealuse slipitee hoolduse käigus setete eemaldamise puhul ei ole tegemist tahkete ainete paigutamisega. Sellest lähtuvalt ei liida Keskkonnaamet keskkonnaloale nr L.ÕV.PM-56174 veeloas nr L.VV/329172 olevaid slipitee remondiga ja hooldamisega seotud tegevusi.

Veeloas nr L.VV/329172 on seatud tabelis V8 „Veekogu sh suubla seire“ nõuded suubla seire teostamiseks Pärnu jões slipitee juures hooldustööde piirkonnas ning seiratavaks näitajaks on määratud heljum. Lisaks on slipitee hooldusega seotud tabel V11 „Veekogusse tahkete ainete paigutamine sh kaadamine“, millega on lubatud Pärnu jõkke paigutada puitliipreid. Veeloas nr L.VV/329172 on slipitee hoolduse tingimused kirjeldatud tabelis V15 „Laeva lastimine, lossimine, remont“ meetmed nr 1 ja 2 ning tabelis V17 „Nõuded teabe esitamiseks loa andjale“. Kuna Keskkonnaamet ei lisa keskkonnaloale nr L.ÕV.PM-56174 veeloas nr L.VV/329172 olevaid slipitee remondiga ja hooldamisega seotud tegevusi, ei kanna Keskkonnaamet keskkonnaloale nr L.ÕV.PM-56174 eelnimetatud slipitee remondi ja hooldamisega seotud tabeleid.

Keskkonnaloa nr L.ÕV.PM-56174 muutmisega liidab Keskkonnaamet keskkonnaloale veeloaga nr L.VV/329172 seotud laevade remontimise ning ei liida Pärnu jões slipitee remondi ja hooldamisega seotud tegevusi, milleks ei ole vaja veeluba ega registreeringut. Sellega tunnistab Keskkonnaamet keskkonnaloa nr L.ÕV.PM-56174 muutmisega kehtetuks seni kehtinud veeloaga nr L.VV/329172.

3.3 Kaalutlused keskkonnaloa andmisel

Korralduse otsustava osa punktiga 1.2 antav luba nr L.ÕV.PM-56174 annab ettevõttele aktsiaselts Pärnu Laevatehas Pärnu maakonnas Pärnu linnas Pärnu linnas Emajõe tn 22 (katastritunnus: 62501:042:0010, registriosa nr 1798005), Emajõe tn 22a (katastritunnus: 62501:042:0001, registriosa nr 2236805) ning Emajõe tn 12b (katastritunnus 62501:001:0156, registriosa nr 406950) kinnistutel asuvale tootmisüksusele õiguse alljärgnevalt:

- *paiksest heiteallikast saasteainete välisõhku väljutamiseks;*
- *vee erikasutuseks.*

Tulenevalt korralduse punktist 2.2 vormistab Keskkonnaamet õhusaasteloa nr L.ÕV.PM-56174 ja veeloaga nr L.VV/329172 ühtseks keskkonnaloaks nr L.ÕV.PM-56174. Keskkonnaloa nr L.ÕV.PM-56174 andmisega tunnistatakse kehtetuks seni kehtinud veeluba nr L.VV/329172.

3.3.1. Vee erikasutus

Ettevõtte taotleb keskkonnaluba laeva regulaarselt tuules lenduvate puistekaupadega lastimiseks ja lossimiseks (VeeS § 187 p 13). Keskkonnaloa andja võib keskkonnaloa tingimusi muuta juhul, kui muutub loa omaja keskkonnaloa alusel toimuv tegevus, kasutatav tehnoloogia või

muutuvad seadmed (KeÜS § 59 lg 2 p 4). Ettevõtte esitas keskkonnaloa muutmise taotluses uuenenud info ka laevade remontimiseks vajalike tegevuste ning sellega kaasneva mõju vähendamise meetmete kohta. Keskkonnaamet otsustab haldusakti muutmise kaalutlusõiguse kohaselt, kui seadus ei keela haldusakti muuta või ei kohusta haldusakti muutma (HMS § 64 lg-d 1 ja 2). Kaalutlusõiguse teostamisel tuleb arvestada haldusakti andmise ja haldusakti muutmise tagajärgi isikule, haldusakti andmise menetluse põhjalikkust, haldusakti muutmise põhjuste olulisust ning nende seost isiku osalemisega haldusakti andmise menetluses ja isiku muu tegevusega, haldusakti andmisest möödunud aega ning muid tähtsust omavaid asjaolusid. Kuigi ettevõttel on kehtiv veeluba nr L.VV/329172 laevade remontimiseks (VeeS § 187 p 13), siis arvestades veeloa andmise aega (12.06.2017) ja keskkonnaloa muutmise taotluses esitatud täiendavat infot tegevuste ja sellega kaasneva mõju vähendamise meetmete kohta, vaatab Keskkonnaamet veeloa nr L.VV/329172 liitmisel käesoleva keskkonnaloaga laeva remontimiseks seatud nõuded üle ning vajadusel täiendab keskkonnaluba ning seab täiendavaid keskkonnanõudeid.

3.3.1.1. Puistematerjali käitlemine

Ettevõtte soovib Emajõe tn 22 kinnistul tegeleda puistematerjali (killustik, hakkpuit, teraviljasaadused, klaasipuru) lastimise ja lossimisega. Lastimise ja lossimisega tegeletakse kahel kail (kai nr 5 heiteallikas V2-1 ja kai nr 6 heiteallikas V3-1). Killustikku ja klaasipuru ladustatakse laoplatsidel (heiteallikad V2-2 ja V3-2) ning hakkpuitu ladustatakse ühel laoplatsil (V3-2). Puistekaupad, nende kogused ja lastimise, lossimise ning ladustamise skeem on toodud järgnevalt:

Tabel 1. Puistekaupade kogused ja lastimise, lossimise ning ladustamise skeem.

Puistekaup	Tegevus	Kogus	Ladustamise vajadus	Skeem
Killustik	Lossimine	100 000 m ³ /a	Hoiustatakse laoplatsil	Laev-kai-plats-auto
Hakkpuit	Lastimine	100 000 m ³ /a	Hoiustatakse laoplatsil	Auto-plats-kai-laev
Teravili	Lastimine	50 000 m ³ /a	Otse laeva	Auto-laev
Klaasipuru	Lossimine ja lastimine	20 000 t/a ja 20 000 t/a	Hoiustatakse laoplatsil	Laev-plats-auto; auto-plats-kai-laev

Puistekaupade lastimine ja lossimine toimub Pärnu sadama kaidel nr 5 ja 6 kinnise greiferiga varustatud mobiilse hüdraulilise sadamakraana, hüdropneumaatilise kraana ja frontaallaaduri abil. Frontaallaadureid kasutatakse kauba kuhjamiseks ja autode laadimiseks. Keskkonnaloa muutmise taotluse kohaselt on tehnika kaasaegne, väga heas korras, korraliselt hooldatud ja võimaldab oluliselt vähendada lenduvate osakeste ja tolmu levikut.

Killustikku, hakkpuitu ja klaasipuru ladustatakse laoplatsidel pidevalt. Kaup saabub sadamasse laeva või praamiga.

3.3.1.2. Laevade remont

Ettevõttel on olemas kehtiv veeluba nr L.VV/329172 laevade remondiks (VeeS § 187 p 13), mille Keskkonnaamet liidab käesolevale keskkonnaloale. Taotluse kohaselt tehakse Emajõe tn 22 kinnistul asuvas kuivdokis remonttöid, mis sisaldavad järgmisi tegevusi:

1) Laevade puhastamine liivaga või gritiga – griti kogus on aastas maksimaalselt 35 t ja liiva kogus maksimaalselt 35 t/a. Griti või liiva kulu on 75 kg/h. Tööaeg kokku pinna puhastamisel on 467 h/a. Laevade puhastamiseks kasutatakse nii kuiva liiva/gritti, kui ka märga liiva/märga gritti. Märja liiva või griti kasutamine (liiv+vesi või gritt+vesi) võimaldab vähendada tekkiva tolmu hulka. Kasutatud liiv/gritt tõstetakse labidaga konteinerisse ja antakse üle jäätmekäitlejale. Laevade remondiplats koristatakse koheselt pärast puhastustööde lõpetamist.

2) Keevitustööd – keevitust kasutatakse laevade ja laevaosade remontimisel. Keevitustraadi kulu aastas on 2000 kg. Keevitustöid teostatakse maksimaalselt 1200 h/a.

3) Värvimistööd – pindasid värvitakse rulliga ja ilma õhuta pihustamise teel. Rulliga värvimisel kastetakse rull värvi sisse ja kantakse ühtlase kihina peale. Ilma õhuta pihustamise teel värvimisel suunatakse torustiku kaudu värv kompressorisse, kust rõhu all suunatakse värv spetsiaalsesse värvipüstolisse. Värvipüstoliga kantakse värv ühtlaselt värvitavale pinnale. Värvi valiku teeb laeva omanik. Värvide kasutuse aeg on leitud vastavalt värvi kogusele ja värvi kulule (2,5 kg/h). Värvimistööde all on mõeldud ka lahustite kasutamist, 2860 h/a. Lahusteid kasutatakse ka tööriistade puhastamiseks maksimaalselt 0,43 t/a. Lahusti on korduvkasutatav ehk läbi värvipüssi lastud lahusti lastakse tagasi ämbrisse ja suletakse kaanega. Protsessi saab korrata seni, kuni lahusti ei ole enam taaskasutatav. Seejärel antakse lahusti üle vastavat luba omavale ettevõttele.

4) Laevade lõikus gaasilõikusega – gaasilõikust tehakse laevade remontimisel ja lammutamisel. Kasutatakse süsinikterase gaasilõikust. Gaasilõikuse aeg aastas on 275 h.

Taotluse kohaselt tõmmatakse laev enne remonttöödega alustamist veest mööda slipiteed kuivdokki, mis asub u 100 m veepiirist asfalteeritud platsil. Väikesed paadid ja kaatrid tõstetakse kuivdokki tõstuki või kraanaga. Kuivdokis remonditavate laevade maksimaalne pikkus on 45 m. Keskkonnaloa muutmise taotluse kohaselt kasutatakse laevade puhastamisel griti või liivaga tolmu leviku tõkestamiseks presentekraane ning presentaluseid. Taotluse kohaselt väheneb presentekraanide kasutamisel tolmu heide 80%. Tekkinud liiva ja griti jäätmed kogutakse regulaarselt kokku ja viiakse territooriumilt ära. Tagatakse reostuse lokaliseerimise vahendite pidev kättesaadavus ja kasutusvalmidus.

3.3.1.3. Veemajanduskava eesmärkide täitmine

Vee kaitse ja kasutamise abinõude planeerimiseks on iga vesikonna kohta koostatud veemajanduskavad (edaspidi *VMK*) ning nende juurde meetmeprogramm, mis on VMK lahutamatu osa. Perioodi 2022-2027 kohta koostatud VMK ja meetmeprogramm kinnitati keskkonnaministri 07.10.2022 käskkirjaga nr 1-2/22/357 ning on leitav Kliimaministeeriumi kodulehelt (<https://kliimaministeerium.ee/veemajanduskavad-2022-2027>). Meetmeprogramm sisaldab vee kasutamise ja kaitse meetmeid, mille elluviimine aitab saavutada veepoliitika raamdirektiivis sätestatud põhieesmärki, milleks on kõigi vete hea ökoloogilise ja keemilise seisundi saavutamine.

Kavandatud tegevus toimub Pärnu jões (VEE1123500), mis kuulub Lääne-Eesti vesikonna Pärnu alamvesikonna Pärnu_3 (Pärnu Kärü jõest suudmeni, veekogumi kood 1123500_3) veekogumisse. Tulenevalt VeeS § 57 lg 1 määratakse pinnaveekogumi seisund pinnaveekogumi ökoloogilise seisundi või keemilise seisundi alusel olenevalt sellest, kumb neist on halvem. VMK alusel tehtud veekogumite koondseisundiinfo 2023. aasta andmetel[1] on Pärnu_3 veekogumi ökoloogiline seisund hea ja keemiline seisund halb, mistõttu on Pärnu_3 veekogumi 2023. aasta koondseisund hinnatud halvaks. Pärnu_3 veekogumi koondseisund on olnud halb alates 2012. aastast, olles vaid 2016. aastal kesine.

Pärnu_3 veekogumi halb keemiline seisund on määratud 2023. aasta seiretulemuste põhjal. Halva keemilise seisundi näitajatenä on nimetatud kaadmium (edaspidi ka kui *Cd*) ja elavhõbe (edaspidi ka kui *Hg*) elustikus, varasemast benso(a)püreen vees (2020), tributüülina (edaspidi ka kui *TBT*) settes (2020) ja bromodifenüüleetrid (edaspidi ka kui *PBDE*) elustikus (2020). VMK meetmeprogrammis 2022-2027[2] Pärnu_3 veekogumile meetmeid seatud ei ole.

Kaadmium, elavhõbe, tributüülina ühendid, bromodifenüüleetrid ja polüaromaatsed süsivesinikud (PAH), sh benso(a)püreen, st kõik Pärnu_3 veekogumi halba keemilist seisundit põhjustavad näitajad, on keskkonnaministri 24.07.2019 määruse nr 28 „Prioriteetsete ainete ja prioriteetsete ohtlike ainete nimekiri, prioriteetsete ainete, prioriteetsete ohtlike ainete ja teatavate muude saasteainete keskkonna kvaliteedi piirväärtused ning nende kohaldamise meetodid, vesikonnaspetsiifiliste saasteainete keskkonna kvaliteedi piirväärtused, ainete jälgimisnimekirjaga seotud tegevused“ (edaspidi *määrus nr 28*) § 2 kohaselt prioriteetsed ohtlikud ained. Prioriteetne ohtlik aine on aine, mis põhjustab märkimisväärset ohtu veekeskkonnale või veekeskkonna kaudu inimese tervisele ja kahjustab või võib kahjustada teisi elusorganisme või ökosüsteeme ning mille veekeskkonda juhtimine on VeeS kohaselt keelatud või piiratud nende ainete veekeskkonda juhtimise lõpetamise või järkjärgulise kõrvaldamise eesmärgil (VeeS § 75 lg 5).

Emajõe tn 22 kinnistu asukohast suubub Pärnu jõgi u 2,3 km pärast Pärnu lahte (VEE3445000). Ka Pärnu laht kuulub Lääne-Eesti vesikonna Pärnu alamvesikonda ning moodustab Pärnu lahe rannikuveekogumi (rannikuveekogumi kood EE_13). Pärnu lahe rannikuveekogumi koondseisund on vastavalt veekogumite koondseisundiinfo 2023. aasta andmetele halb[3] , sealjuures on nii ökoloogiline seisund kui ka keemiline seisund halb.

Halva ökoloogilise seisundi määramisel on aluseks võetud 2023. aasta seire tulemused ning mitteheade näitajatenä on nimetatud klorofüll-a, kõrgemate taimede sügavusleviku ja oportunistlike liikide osakaalu indeks, üldläämmastik (seireaasta keskmine) ja vee läbipaistvus Secchi ketta järgi. Mitthea ökoloogilise seisundi põhjustena on nimetatud eutrofeerumist ja looduslikku põhjust.

Pärnu lahe rannikuveekogumi halb keemiline seisund on määratud 2022. aasta seire tulemuste põhjal ning halba seisundit põhjustavaks näitajaks on Hg sisaldus kalades.

VMK meetmeprogrammis 2022-2027[4] on Pärnu lahe rannikuveekogumi koormusena nimetatud sadamad, millele on seatud kaks meetet:

- 1) Veekaitse nõuete täitmine sadamates - sadamaseaduse ja veeseaduse nõuete täitmine sadamates – rakendaja on sadama pidaja.
- 2) Sadamates keskkonnanõuete täitmise üle järelevalve tegemine – rakendaja on Keskkonnaamet.

Eestis on peamised elavhõbeda (Hg) keskkonda sattumise allikad soojus- ja elektrijaamad, põlevkivitööstuse jäätmed, kodumajapidamiste ahjud ja katlad, jäätmekäitlus, tuhastamine, reoveesetega pinnasesse, olmejäätmete lahtine põletamine, lahustid kodumajapidamistes ja tubaka põletamine ja ilutulestik[5].

Kaadmium (Cd) satub põhiliselt Eestis keskkonda põlevkivitööstuse jäätmetest, mineraalsest fosforväetisest, soojus- ja elektrijaamadest, kodumajapidamiste ahjust ja kateldest, reoveesetest, tööstuslikest ahjust, põlevkivi kaevandamisest ja põlevkiviõli tootmisest, tubaka põletamisest ning ilutulestikust, olmejäätmete lahtisest põletamisest ja autopesulatest[6].

Bromodifenüüleetreite (PBDE) keskkonda sattumise peamised allikad Eestis on põlevkivitööstuse jäätmed, taristu, st liiklusvahendite kulumine, reoveesetega pinnasesse, vrakkide demonteerimine, jäätmete töötus ja kõrvaldus, prügilapõlengud ja prügila nõrgvesi ning tekstiil- ja karusnahatoodete pesu ja keemiline puhastus[7]. Kuigi PBDE keskkonda sattumise allikate seas on nimetatud teiste seas vrakkide demonteerimine, tuleks PBDE seiret teha veekogumitel, mis jäävad jäätmekäitlusettevõtete mõjupiirkonda[8].

Polüaromaatsete süsivesinike (PAH), sh benso(a)püreeni, keskkonda sattumise peamisteks allikateks Eestis on kodumajapidamiste ahjud ja katlad, elektri- ja kaugküttejaamad, põlevkivitööstuse jäätmed, töötlev tööstus (metalli- keemia-, toiduainetööstus), maanteetransport (kütuste põletamine, rehvide kulumine), tulekahjud, kreosoodiga töödeldud puit, tubaka põletamine ja põllumajandusmasinad ja -katlamajad.

Eelnevast tulenevalt ei ole Keskkonnaametil alust arvata, et Hg, Cd, PBDE või benso(a)püreen võiks kavandatava puistekaupade käitlemise või laevade remontimise käigus Pärnu_3 veekogumisse või Pärnu lahe rannikuveekogumisse jõuda ning nende seisundit mõjutada.

Tributüültina (TBT) peamised allikad keskkonda sattumisel Eestis on laevade ehitus ja remont ning laevatransport[9]. Arvestades veekeskonnale ohtlike ainete allikate inventuuris[10] toodud seire soovitusi, tuleks teha tributüültina ühendite seiret veekogumitel, mis jäävad laevaremondi ja laevaehituse ettevõtete piirkonda. Tributüültina on kasutatud puidusäilituses, kattumisvastastes värvides merenduses, seentevastase ainena kangastes ning tööstuslikes veesüsteemides nagu jahutuskolonnid ja jahutusveesüsteemid, tselluloositehaste ja paberivabrikute süsteemides ning õlletehastes. Peamist kasutust leidis see alates 1960ndatest kattumisvastastes värvides laevakerede jaoks. 1970ndateks oli enamik meresõidulaevade kereid värvitud TBTga. Tänapäeval on enamik eelpool nimetatud kasutusalaadest siiski keelatud. TBT kujutab merekeskkonnale riski, eriti toitumisvõrgustiku madalamatel tasemetel olevatele organismidele nagu setetes elutsev fauna. Läbi meretoidu on võimalikud ka riskid inimeste tervisele. TBT tasemed Läänemere vetes, nii sadamates kui ka väikese inimtekkelise mõjuga piirkondades, on mõnikord suurenenud ja võimalikud on nii kroonilised kui akuutsed

ökotoksilised mõjud. TBT on mürgine ka inimestele, mõjudes inimeste immuunsüsteemile ja stimuleerides geene, mis kutsuvad esile rasvarakkude paljunemist ja ülekaalusust. Tributüültina ühendid on keskmise kuni kõrge püsivusega orgaanilised saasteained, mis biokontsentreeruvad mere röövorganismide toiduahelas.[\[11\]](#)

Esimesed piirangud kattumisvastastele värvidele seati 1989. aastal (89/677/EMÜ), millele järgnesid edasised mugandused vastavalt tehnilisele progressile (nt direktiivid 1999/51/EÜ ja 2002/62/EÜ), kuid aega võttis see kuni 2003. aastani, mil TBT kasutust kõigil meresõidukitel oluliselt piirati. EÜ määrus 782/2003 keelustas merenduses kattumisvastastes süsteemides kasutatavad tinaorgaanilisi ühendeid sisaldavad kattumisvastased värvid ELis registreeritud laevadel alates 1. juulist 2003 ja kõigil ELi vetesse sisenevatel laevadel alates 1. jaanuarist 2008. Praegu on tinaorgaaniliste ühendite kasutamise keeld paika pandud ELi määruse (EÜ) nr 1907/2006 XVII lisaga kemikaalide registreerimise, hindamise ja autoriseerimise kohta (REACH), mis on otseselt rakendatav kõigis ELi liikmesriikides. Seda parandati määrusega (EÜ) nr 552/2009. [\[12\]](#)

Tinaorgaanilisi ühendeid ei või kasutada ainetena ega segudes, kui need toimivad biotsiidina värvide koostises keemiliselt reageerimata kujul. Lisaks ei ole lubatud neid turule lasta või kasutada kattumisvastase ainenä järgmistes kohtades:

- 1) kõik merel, ranniku lähedal, suudmelahtedes ning siseveeteedel ja järvedes kasutatavad mis tahes pikkusega väikelaevadel;
- 2) sumbad, triivvõrgud, võrgud ning mis tahes muud seadmed ja varustus, mida kasutatakse kala- või karploomakasvatustes;
- 3) mis tahes täielikult või osaliselt vee alla jäävad seadmed või varustus. [\[13\]](#)

Kuna TBT kasutamist praegu reguleeritakse (keelustatud või piiratud), on suurimad viimase aja saasteallikad seotud ajaloolise saastega. Üheks TBT vähendamise meetmetest on laevatehastes reovee töötlemine[\[14\]](#). Käesolevas menetluses võib käitises TBT vabaneda laeva kerelt vana värvi eemaldamisel ning kanduda sademeveega pinnasesse ja Pärnu jõkke ning sealt edasi Pärnu lahte. **Arvestades eelnevat tuleb kavandatava tegevuse käigus vältida tributüültina (TBT) sattumist veekeskkonda.**

3.3.1.4. Sademevee suublasse juhtimine

Keskkonnaloa muutmise taotluse kohaselt on kuivdokis laevade remontimisel, st gritiga või liivaga puhastamisel, keevitamisel, värvimisel ja lõikamisel, tagatud, et sademeveega ei kandu saasteained, sh ohtlikud ained, Pärnu jõkke. Taotluse kohaselt imbub sademevesi osaliselt pinnasesse. Emajõe tn 22, Emajõe tn 12b ja Emajõe tn 22a kinnistud, sh kuivdokk ja kaid nr 5 ja 6, on valdavas osas kaetud kõvakattega. Emajõe tn 22 ja Emajõe tn 12b kinnistutel kogutakse sademevesi Emajõe tn 22 kinnistul asuvasse sademevee kogumiskaevu (kaevu koordinaadid X:6471896,56, Y:528142,10). Sademevee kogumiskaevust juhitakse sademevesi II-klassi õlipüüdurisse (koordinaatidel X: 6471893,67, Y:528156,80) ning edasi läbi sademevee väljalasu Pärnu jõkke. Õlipüüdur on paigaldatud 7 aastat tagasi ning viimati on hooldus tehtud 07.11.2024.

Sademevee käitlemisel tuleb eelistada lahendusi, mis võimaldavad sademeveest vabaneda selle tekkekohas, vältides sademevee reostumist (VeeS § 129 lg 1). VeeS § 187 p 6 kohaselt on keskkonnaluba kohustuslik, kui juhitakse sademevett suublasse tööstuse territooriumilt, sadamaehitiste maalt ja muudest kohtadest, kus on saastatuse risk või oht veekogu seisundile. Eelnev nõue tuleneb asjaolust, et nimetatud kohtades toimuvad tegevused, kus suure tõenäosusega ei ole võimalik vältida sademevee reostumist. Seetõttu on VeeS § 187 p-s 6 sätestatud juhtudel sademevee suublasse juhtimisel keskkonnaluba kohustuslik.

Eelnevast tulenevalt taotleb ettevõtte keskkonnaluba Emajõe tn 22 kinnistul asuvast Laevatehase sademevee väljalasust sademevee juhtimiseks Pärnu jõkke.

VMK meetmeprogrammis 2022-2027[15] on Pärnu lahe rannikuveekogumi koormusena välja toodud sadamad ning sadamatele seatud meede - sadamaseaduse ja veeseaduse nõuete täitmine sadamates – rakendaja on sadama pidaja. Nimetatud meede hõlmab endas ka nõuetekohast sademevee ära juhtimist. Suublasse juhitud sademevesi peab vastama keskkonnaministri 08.11.2019 määruses nr 61 „Nõuded reovee puhastamise ning heit-, sademe-, kaevandus-, karjääri- ja jahutusvee suublasse juhtimise kohta, nõuetele vastavuse hindamise meetmed ning saasteainesisalduse piirväärtused“ (edaspidi *määrus nr 61*) sätestatud sademevee saasteainesisalduse piirväärtustele (VeeS § 129 lg 4 ja 5, määrus nr 61 § 5 lg 2).

VeeS § 28 lg 1 alusel lähtutakse saasteainete pinnavette juhtimise reguleerimisel kombineeritud lähenemisviisist, mille kohaselt saasteainete pinnavette juhtimist välditakse või piiratakse nende tekkekohas keskkonnanõuete, sealhulgas parima keskkonnapraktika, parima võimaliku tehnika ja parimate olemasolevate meetodite rakendamise, keskkonna kvaliteedi piirväärtuste ning heite piirväärtuste kehtestamise ja rakendamise teel. Kui keskkonnanõuete täitmisest hoolimata ei ole võimalik saavutada VeeS-s sätestatud keskkonnaeesmärke, tuleb rakendada õigusaktidega sätestatud täiendavaid meetmeid, sealhulgas vajaduse korral rangemaid keskkonnanõudeid, heite piirväärtusi ja kvaliteedi piirväärtusi. Tuginedes eeltoodule ja HMS § 4 lg-le 1 ja lg-le 2, on Keskkonnaametil õigus kaalutusotsusega määrata keskkonnaloas saasteainete pinnavette juhtimisel rangemad heite piirväärtused ja keskkonnanõuded, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve.

Määruse nr 61 § 7 lg 1 järgi tohib lahkvoolest sademeveekanaliseerimisest sademeveelaskme kaudu suublasse juhtida sademevett, mille saastanäitajad ei ületa määruse nr 61 lisa 1 sätestatud piirväärtusi, mis kehtivad reoveekogumisala kohta, mille koormus on 2000–9999 inimekvivalenti, välja arvatud heljumisisaldus, mis ei tohi ületada 40 mg/l, ja naftasaaduste sisaldus, mis ei tohi ületada 5 mg/l. Vastavalt määruse nr 61 § 7 lg-le 7 on sademeveele kohustuslik loaga määrata vähemalt heljumi- ja naftasaaduste sisalduse ning biokeemilise hapnikutarbe (edaspidi *BHT7*) piirväärtused koos vastava seirekohustusega. Muud määruse nr 61 lisa 1 nimetatud saastanäitajate piirväärtused ja seirenõuded määratakse loas sademevee päritolu ja riskihinnangu põhjal. Määruse nr 61 lisa 1 kohaselt kohalduvad pH vahemik 6-9 (negatiivne logaritm vesilahuse vesinikioonide kontsentratsioonist (mol/l)), kõikidele väljalaskmetele.

Eelnevast tulenevalt määrab Keskkonnaamet Laevatehase sademevee väljalasus (väljalaskme kood PL049) seiratavad saasteained järgmiselt: BHT7, heljum, naftasaadused ja pH.

Nimetatud sademevee väljalasus seiratavate saasteainete piirväärtused on vastavalt määruse nr 61 lisale 1 järgmised: BHT7 15 mg/l, heljum 40 mg/l, naftasaadused 5 mg/l ja pH peab jääma vahemikku 6-9.

OÜ Eesti Keskkonnauuringute Keskus teostas 26.02.2025 Laevatehase sademevee väljalasus sademevee seire, mille käigus määrati sademevees BHT7, heljumi, pH ja naftasaaduste sisaldus (analüüsiakt nr PA25000627) [\[16\]](#). Sademevee analüüsi tulemustel jäid määratud näitajad alla eelpool kehtestatud saastenaõtjate piirväärtuste.

Suublasse juhitava sademevee ohtlike ainete sisaldus peab vastama määruse nr 61 lisa 1 sätestatud piirväärtustele, arvestades määruse nr 61 § 7 lg-s 1 sätestatud erisusi (määrus nr 61 § 11 lg 1). Määruse nr 61 lisa 1 järgi on tributüültina ühenditele kehtestatud piirväärtuseks 0,0015 µg/l (saastenaõtja piirväärtust väljendatakse kogukontsentratsioonidena veeproovi üldmahus). Tributüültina ühendid kuuluvad määruse nr 28 § 2 kohaselt prioriteetsete ohtlike ainete nimekirja, mistõttu märgib Keskkonnaamet, et prioriteetse ohtliku aine suublasse juhtimine on keelatud, välja arvatud erandjuhtudel keskkonnaloa alusel. Keskkonnaamet peab märkima prioriteetse ohtliku aine veeloas, kui seire tulemus näitab prioriteetse ohtliku aine esinemist heitvees (VeeS § 125 lg 3). Keskkonnaametil puuduvad andmed, kas Laevatehase sademevee väljalasust suublasse juhitud sademevesi sisaldab tributüültina ühendeid, mistõttu on põhjendatud lisaks heljumile, naftasaadustele, BHT7-le ja pH-le sademevees tributüültina ühendite seiramine. **Eelnevast tulenevalt kehtestab Keskkonnaamet keskkonnaloas Laevatehase sademevee väljalasus tributüültina ühendite seire.**

Vastavalt VeeS § 125 lg-le 3 peab Keskkonnaamet märkima prioriteetse ohtliku aine, st käesolevas menetluses tributüültina ühendid, keskkonnaloas, kui seire tulemus näitab prioriteetse ohtliku aine esinemist sademevees. Eelnevast tulenevalt ei kehtesta Keskkonnaamet käesolevas menetluses Laevatehase sademevee väljalasule tributüültina ühendite osas piirväärtust. **Kui tributüültina ühendite seire käigus selgub, et sademeveega juhitakse Pärnu jõkke tributüültina ühendeid, on Keskkonnaametil õigus keskkonnaluba muuta ning kehtestada loa tributüültina ühenditele piirväärtus, milleks on määruse nr 61 lisa 1 kohaselt 0,0015 µg/l.**

3.3.1.5. Sademevee seire sagedus ja analüüsinõuded

Määruse nr 61 § 14 lg 1 kohaselt peab vee erikasutaja sademevee saasteainete ning ohtlike ainete sisalduse määramiseks tagama loaga määratud kohtadest proovide võtmise ning korraldama proovide analüüsi. Suublasse juhitud sademeveest peab olema võimalik võtta esinduslikke proove (määrus nr 61 § 14 lg 2).

Kui hinnatakse sademevee saasteainete sisaldust või hinnatakse ohtlike ainete sisaldust, määratakse suublasse juhitud kasutatud vee proovivõtu sagedus loaga (määrus nr 61 § 16 lg 1).

Määruse nr 61 § 16 lg 5 kohaselt tuleb sademevee proove võtta vähemalt üks kord aastas, kuid loa andja ei tohi loaga määrata proovivõtu sageduseks rohkem kui üks kord kvartalis. Loa omaja võib vajaduse korral võtta proove sagedamini, kui on loaga nõutud, ja arvestada kvartali jooksul võetud proovide keskmist tulemust.

Arvestades Laevatehase sademevee väljalasu iseloomu ja kogutava sademevee puhastust enne suublasse juhtimist, määrab Keskkonnaamet seire sageduse järgmiselt:

- 1) Laevatehase sademevee väljalasus (väljalaskme kood PL049) tuleb seirata saasteaineid BHT7, heljum, naftasaadused ja pH, sagedusega üks kord kvartalis.
- 2) Laevatehase sademevee väljalasus (väljalaskme kood PL049) tuleb seirata tributüültina ühendeid sagedusega üks kord poolaastas (kaks korda aastas). Tributüültina ühendeid määratakse tributüültina-katiooni (CASI nr 36643-28-4) kaudu.

Laevatehase sademevee väljalasu tributüültina ühendite sisaldust tuleb seirata kaks korda aastas (üks kord poolaastas) kolme aasta jooksul (2025. aasta III kvartalis, 2026. aasta II ja III kvartalis ja 2027. aasta II kvartalis). Seega tuleb kokku võtta 4 proovi. **Tulenevalt VeeS § 125 lg-st 3 on Keskkonnaametil õigus keskkonnaluba muuta, kui Laevatehase sademevee väljalasus tributüültina ühendite seire käigus selgub, et suublasse juhitud sademevesi sisaldab tributüültina ühendeid.**

VeeS § 243 lg 1 on sätestatud, et kui proove võetakse veeuuringu käigus, peab proovivõtja olema atesteeritud vastavas valdkonnas VeeS § 243 lg 5 alusel kehtestatud korra kohaselt, kasutama veeuuringu eesmärgiga sobivaid mõõte- ja proovivõtuvahendeid ning järgima asjakohast mõõtemetoodikat. Tulenevalt VeeS § 236 lg 2 on veeuuring VeeS tähenduses vee, vee-elustiku, veekogu põhjasette, pinnase ja roveesette ning naftasaaduste ja muude saastavate ainete proovi võtmine ja analüüsimine veeseisundi hindamise, saastatuse kindlakstegemise, veeloa taotluse ja selle lisade kontrollimise, veeloa omaja üle tehtava kontrollseire, keskkonnatasu arvutamise ning veeloa nõutava omaseire eesmärgil. Atesteerimisele kuuluvad proovivõtuvaldkonnad on määratud keskkonnaministri 08.10.2019 määrusega nr 53 „Atesteerimisele kuuluvad proovivõtuvaldkonnad, proovivõtjale esitatavad nõuded, õppeprogramm, atesteerimise kord, atesteerimistunnistuse vorm ja atesteerimiskomisjoni töökord“ § 1 lg 2.

Sademevesi ei kuulu atesteerimisele kuuluvate proovivõtuvaldkondade juurde, mistõttu tuleb sademevee proovide võtmisel lähtuda VeeS § 243 lg 2, mille kohaselt valdkonnas, milles proovivõtjaid ei atesteerita, peab proovivõtja proovivõtul järgima asjaomase proovivõtuvaldkonna tunnustatud meetodit ja tagama, et saadud tulemuste jälgitavus on tõendatud.

Määruse nr 61 § 14 lg 8, 9 ja 10 kohaselt tuleb sademeveeproov võtta vooluhulgaga proportsionaalse või ajas keskmistatud proovina. Loa omaja võetav sademevee omaseire proov võib olla punktproov, kui see on võetud 30 minuti jooksul pärast sademevee äravoolu algust. Sademevee vooluhulk on soovituslik arvutada standardis EVS 848 „Väliskanalisatsioonivõrk“ või muus samaväärses standardis sätestatud metoodika alusel, kui õigusaktiga ei ole sätestatud

teisiti. Täpsustatud proovivõtumeetodid on kehtestatud keskkonnaministri 03.10.2019 määruses nr 49 „Proovivõtumeetodid“.

3.3.1.6. Nõuded vee erikasutusele – puistekaupade käitlemine

Puistekaupade (killustik, hakkpuit, teraviljasaadused, klaasipuru) lastimise ja lossimisega võib kaasneda mõju veekeskkonnale peamiselt puistematerjali sattumisega Pärnu sadama akvatooriumisse, mis võib tekkida avariide või hooletuse tagajärjel. Seega tuleb vee erikasutuse mõju vähendamiseks rakendada meetmeid, mis hoiaksid ära akvatooriumi saastumise. Vee erikasutuse mõju vähendamiseks vajalikud keskkonnakaitse meetmed on:

Tegevus

- 1) Teostatakse tuulega lenduvate puistekaupade regulaarset lastimist ja lossimist Pärnu sadama kaidel nr 5 ja nr 6.
- 2) Lubatud on käidelda killustikku (lossimine 100 000 m³/a), hakkpuitu (lastimine 100 000 m³/a), teraviljasaaduseid (lastimine 50 000 m³/a) ja klaasipuru (lastimine 20 000 t/a ja lossimine 20 000 t/a).
- 3) Killustikku ja klaasipuru on lubatud ladustada laoplatsidel (heiteallikad V2-2 ja V3-2) ning hakkpuitu on lubatud ladustada laoplatsil V3-2.
- 4) Teraviljasaadused tuleb lastida otse laeva, ladustamine ei ole lubatud.

Laevade teenindamise keskkonnasõbralik korraldamine

- 5) Lastimis- ja lossimistööd tuleb katkestada, kui keskmine tuule kiirus on üle 10 m/s. Tuule kiiruse jälgimisel peab lähtuma Pärnu sadama ilmajaama andmetest (<http://online.msi.ttu.ee/parnu/>).
- 6) Sadamasse sissesõidul ja liikumisel akvatooriumis liigub laev minimaalse kiirusega, mille puhul säilitatakse juhitavus rooli abil. Raskete ilmastikutingimuste korral kasutatakse laeva sildumisel puksiiri abi.
- 7) Puistekaupade lastimisel ja lossimisel tuleb paigaldada laeva ja kai vahele kaldpind või present, mis tagab, et käideldav kaup ei satuks laeva ja kai vahele ja sealt edasi Pärnu jõkke.
- 8) Puistekaupade lastimine ja lossimine peab toimuma personali pideva järelevalve all.

Lastimis- ja lossimistöödeks nõutav tehnika ja nõuded

- 9) Puistekaupade lastimisel ja lossimisel tuleb kasutada greiferiga varustatud mobiilset hüdraulilist sadamakraanat, hüdropneumaatilist kraanat ja frontaallaadurit.
- 10) Kraana greiferit ei tohi avada kõrgemal kui 1 m kõrgusel kaubast.
- 11) Greiferi lõuad tuleb täielikult sulgeda enne kauba lastimist ja lossimist.
- 12) Vajadusel tuleb lastimise ja lossimise ajaks asetada vette poomid ning lastimise ja lossimise lõppedes koguda kokku vette sattunud kaup.
- 13) Vältida korduvat puistekaupade ühest asupaigast teise ladustamist.
- 14) Tuleb korraldada kaide, teede ja laoplatside pidev perioodiline puhastamine.

Laoplatse tuleb puhastada 3 tunni jooksul pärast kauba laevale lastimist. Kaisid ja teid puhastada 2 tunni jooksul pärast laeva lastimist või lossimist.

15) Puhastamisel eralduva tolmu vältimiseks tuleb eelnevalt kaid, teed või laoplatsti niisutada.

16) Puhastustööde teostamisel tuleb arvestada tuule kiiruse ja suunaga, et võimalik tolmu ei satuks Pärnu jõkke või elamute piirkonda.

17) Tuleb kasutada töökorras transpordivahendeid ja laaduriseadmeid võimaliku õlilekke minimeerimiseks.

18) Kui tekib oht, et peenosakesed kanduvad akvatooriumist kaugemale, peab ehitama tuulekaitse kohtadesse, kus tuulealuseid piirkondi pole võimalik vältida.

19) Lastimis- ja lossimistööde lõppedes tuleb tagada kasutatud seadmete täielik tühjendamine.

Veereostusavarii vältimine või selle kiire likvideerimise nõuete täitmine

20) Lastimis- ja lossimisseadme avarii korral tuleb tööd viivitamatult peatada.

Keskkonnaamet on seisukohal, et puistekaupade lastimisel ja lossimisel ning vee erikasutuseks vajalike seadmete kasutamisel on tegevusega kaasnevate võimalike avariide esinemine ja võimalik negatiivne mõju ümbruskonnale ebatõenäoline, kui rakendatakse keskkonnaloas sätestatud keskkonnakaitse nõudeid. Töökorras tehnika kasutamisel ei ole tõenäoline reostuse tekkimine ja seeläbi ümbritseva pinnase ja vee kahjustamine. Võimaliku avarii või õnnetusjuhtumi korral tuleb lähtuda sadamaseaduses sätestatust.

3.3.1.7. Nõuded vee erikasutusele – laevade remont

Ettevõttele on antud veeluba nr L.VV/329172 Keskkonnaameti 12.06.2017 korraldusega nr 1-3/17/1533 Pärnu linnas laevade ja paatide remondiks ja hooldamiseks kuivdokis ning vee füüsikaliste, keemiliste või bioloogiliste omaduste muutmiseks seoses slipitee korrashoidmisega kehtivusega 12.06.2017-tähtajatu. Käesoleva korraldusega otsustab Keskkonnaamet kanda veeloaga nr L.VV/329172 reguleeritud õiguse teostada Pärnu sadama kuivdokis laevade ja paatide remonti ja hooldust üle keskkonnaloale nr L.ÕV.PM-56174. Veeloaast ülekantavad nõuded laevade remontimiseks on järgmised:

Keskkonnaloa tabel V15 „Laeva lastimine, lossimine, remont“

Lastimis- ja lossimis- või laevaremondi töödeks nõutav tehnika ja nõuded

- 1) Laevade ja paatide remont toimub kuivdokis.
- 2) Kasutatavate värvide koostis ning kvaliteet peab vastama Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni IMO nõuetele.
- 3) Tributüültina komponente sisaldavate kattumisvastaste värvide kasutamine on keelatud.

Veereostusavarii vältimine või selle kiire likvideerimise nõuete täitmine

4) Juhul, kui kuivdoki peaks asfaltplatsile lekkima mingil põhjusel õli või diiselkütust, peab ettevõtte omama õlireostustõrje vahendeid ja õlijahutusaineid. Lisaks tuleb kinni pidada Pärnu sadama eeskirjast ja õlireostuse kõrvaldamise plaanist.

Tulenevalt KeÜS § 53 lg 1 p-st 6 märgitakse keskkonnaloas seaduses sätestatud juhul nõuded keskkonnaloaga lubatud tegevusest tuleneva keskkonnahäiringu vähendamiseks. Laevade remontimisega võib kaasneda mõju veekeskkonnale liiva, griti, värvi vm, sh ohtlike ainete (nafta, õli, TBT jne), sattumisel vette. Lisaks tuleb minimeerida lenduvate tolmu- ja värviosakeste sattumist vette ning vältida vette sattunud tolmu- ja värviosakeste kandumist tööpiirkonnast eemale Pärnu jõkke ja kaugemale merealale. Seega tuleb vee erikasutuse mõju vähendamiseks rakendada meetmeid, mis hoiaksid ära Pärnu sadama akvatooriumi saastumise. Keskkonnaamet võttis keskkonnakaitse meetmete seadmisel aluseks eelhinnangu ning juhendi Nordic Shipyards Best Available Techniques (BAT) [17]. Eelnevast tulenevalt täiendab Keskkonnaamet keskkonnaloas tabelis V15 „Laeva lastimine, lossimine, remont“ laevade remontimiseks seatud nõudeid järgmiste veekeskkonna seisundi hoidmiseks vajalike keskkonnakaitsemeetmetega:

Laevaremondi töödeks nõutav tehnika ja nõuded

- 1) Laevakerede puhastamisel roostest ja vanast värvist kasutatakse liiva või gritti.
- 2) Võimalusel eelistada laevade puhastamist gritiga, kuna griti kasutamine liiva asemel vähendab tolmu teket.
- 3) Võimalusel eelistada laevade puhastamist märja gritiga või märja liivaga.
- 4) Kuivdoki peab olema laevade puhastus- ja värvimistöde ajal ümbritsetud ning pealt kaetud presentekraanidega.
- 5) Kui doki pealt katmine pole võimalik (nt suuremate laevade puhul), tuleb tugeva tuulega (keskmise tuule kiirus 10 m/s või enam) tööd peatada. Tuule kiirust jälgida Pärnu sadama ilmajaama mõõtmiste järgi (<http://on-line.msi.ttu.ee/parnu/>).
- 6) Teostada regulaarselt kuivdoki hooldust ja puhastamist, jäätmete koristamine peab toimuma pärast iga tööga lõpetamist.
- 7) Kasutusel olnud gritt, liiv ja muud jäätmed tuleb kokku koguda ja käidelda vastavalt kehtestatud nõuetele.
- 8) Värvide pihustamisel tuleb kasutada õhuta pihustamise meetodit või kasutada värvimiseks värvirulle.
- 9) Võimalusel kasutada lenduvate orgaaniliste ühendite (LOÜ) sisalduseta värve.

Veereostusavarii vältimine või selle kiire likvideerimise nõuete täitmine

10) Laeva remonttööde ajal tuleb regulaarselt teostada visuaalset seiret laeva remondi käigus eralduda võivate saasteainete osas (värv, tolmu jne). Kui seire käigus ilmneb, et saasteained lenduvad Pärnu jõkke või naaberkinnistutele, tuleb tööd viivitamatult peatada.

3.3.1.8. Veekogu seire

Keskkonnaloas märgitakse seirendõuded (VeeS § 193 lg 1 p 5, KeÜS § 53 lg 1 p 9). Keskkonnaamet on kaalunud veekogu seire vajalikkust puistekaupade lastimise, lossimise ja ladustamise, laevade remontimise ja sademevee suublasse juhtimise koosmõju ulatuse hindamiseks Pärnu jões. Keskkonnaamet võttis veekogu seire seadmise kaalumisel aluseks käitises kavandatavad tegevused, Pärnu jõe vahetu läheduse, Pärnu_3 veekogumi ja Pärnu lahe rannikuveekogumi halva koondseisundi ning halba seisundit põhjustavad näitajad. Eelnevast tulenevalt otsustab Keskkonnaamet määrata keskkonnaloas veekogu seire Pärnu jões. Hindamaks kavandatava tegevuse mõju Pärnu jõele, seab Keskkonnaamet veekogu seire Pärnu jões u 60 m tegevuskohast ülesvoolu, kuid enne Sauga jõe (VEE1148700) suubumist Pärnu jõkke koordinaatidel X: 6471939, Y: 528410 (Pärnu jõe keskteljel) ja u 100 m tegevuskohast allavoolu koordinaatidel X: 6471657, Y: 528192. Proovid võtta vee pinnakihist.

Seiratavate näitajate määramisel arvestas Keskkonnaamet tegevusele iseloomulike saasteainetega ning keskkonnaministri 16.04.2020 määruse nr 19 „Pinnaveekogumite nimekiri, pinnaveekogumite ja territoriaalmere seisundiklasside määramise kord, pinnaveekogumite ökoloogiliste seisundiklasside kvaliteedinäitajate väärtused ja pinnaveekogumiga hõlmamata veekogude kvaliteedinäitajate väärtused“ § 20 lg-s 4 nimetatud vooluveekogumi ökoloogilise seisundiklassi määramiseks kasutatavate füüsikalise-keemiliste üldtingimuste kvaliteedinäitajatega. Arvestades settes ja/või elustikus akumulatsioonide prioriteetsete ainete sisalduse pikaajalise dünaamika analüüsis[18] toodud seire soovitusi, tuleks teha tributüültina (TBT) ühendite seiret veekogumitel, mis jäävad laevaremondi ja laevaehituse ettevõtete piirkonda. **Eelnevast tulenevalt tuleb Pärnu jõe seirepunktides määrata järgmiseid näitajaid: heljum, biokeemiline hapnikutarve (BHT5), lahustunud hapnik, üldfosfor, üldlämmastik, pH, elektrijuhtivus, veetemperatuur, tributüültina (TBT). Keskkonnaamet määrab seire sageduseks kaks korda aastas (II ja III kvartalis).**

Pärnu jõe seire tulemused tuleb Keskkonnaametile esitada kaks korda aastas keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS kohustuste mooduli kaudu.

3.3.1.9. Veesaastetasu deklareerimine ja aruandlus

Keskkonnatasude seaduse (edaspidi *KeTS*) § 333 lg 2 kohaselt rakendatakse keskkonnatasu deklaratsiooni suhtes maksukorralduse seaduses maksudeklaratsiooni kohta sätestatud. KeTS § 333 lg 1 järgi esitab ettevõtte keskkonnatasu deklaratsioonis keskkonnatasu arvutuse. Veekogusse, põhjavette ja pinnasesse heitmise kogus tuleb määrata mõõdetud või arvutatud koguste järgi. Ettevõttel tuleb iga kvartali kohta täita veesaastetasu deklaratsioon. Keskkonnatasu deklaratsioon esitatakse Keskkonnaametile hiljemalt aruandekvartalile järgneva kuu 17. kuupäevaks. Deklaratsioonid tuleb esitada Keskkonnaametile elektrooniliselt keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS (<https://kotkas.envir.ee/>). Keskkonnatasu arvutus tuleb esitada ka juhul, kui reaalset keskkonnakasutust pole toimunud. Keskkonnatasu tuleb maksta Maksu- ja Tolliameti poolt avatud ettemaksukontole kvartalile järgneva kuu 17. kuupäevaks. Ettemaksukontolt maha arvestamine toimub automaatselt kohustuse tähtaja saabudes. Keskkonnatasu deklaratsiooni aluseks olevad keskkonnaseire tulemused ja muud sellised seireandmed esitatakse keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS vastavalt nõutule.

Vastavalt KeTS § 20 lg 2 p 2 suurendatakse saastetasumäärasid 1,5 korda, kui heitekoht asub linna, alevi või supelranna piirides või lähemal kui 200 meetrit kohaliku omavalitsuse otsusega määratud supelrannale või kui heitekoht on meri, piiriveekogu või lõheliste või karpkalaliste kudemis- või elupaigana kaitstav veekogu. **Arvestades asjaolu, et Laevatehase sademevee väljalasut suublaks on Pärnu jõgi, mis asub Pärnu linnas ning kuulub keskkonnaministri 15.06.2004 määruse nr 73 „Lõhe, jõeforelli, meriforelli ja harjuse kudemis- ja elupaikade nimistu“ § 2 p-i 82 kohaselt lõigus „Pärnu jõgi Tarbja paisust suubumiseni merre (VEE1123500)“ lõhe, jõeforelli, meriforelli ja harjuse kudemis- ja elupaikade nimistusse, määrab Keskkonnaamet keskkonnaloas suubla KeTS kohaseks koefitsiendiks 1,5.**

KeTS § 17 lg 3 järgi ei nõuta saastetasu, kui sademevett heidetakse veekogusse sademeveekanalisatsiooni kaudu ning see vesi vastab VeeS alusel keskkonnaloaga kehtestatud keskmistele piirväärtustele. Lähtuvalt KeTS § 17 lg 5 tasutakse saastetasu saasteainete piirväärtusi ületava koguse eest KeTS §-s 20 sätestatu järgi, kui sademevee saasteainete sisaldus ei vasta keskkonnaloaga kehtestatud piirväärtustele.

Veeloa omaja on kohustatud vastavalt VeeS § 195 lg 1 esitama üks kord aastas keskkonnaloa andjale aruande VeeS § 187 p 1–6, 9, 11, 15 ja 18 nimetatud tegevuse kohta, st veekasutuse aruande. Veekasutuse aruanne tuleb esitada vastavalt VeeS § 195 lg 2 ja lg 3 ning vastavalt keskkonnaministri 16.01.2020 vastu võetud määrusele nr 6 „Veekasutuse aruande täpsustatud andmekoosseis ja aruande esitamise kord“. Veekasutuse aruanne esitatakse keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS.

3.3.2. Saasteainete välisõhku väljutamiseks paiksest heiteallikast

3.3.2.1 Lubatav tegevus

AÕKS § 79 lõige 3 sätestab majandustegevuse valdkondade ja nendest lähtuda võivate keskkonnahäiringute eripärasid arvestades käitise tegevuse künnisvõimsused ja saasteainete heidete künniskogused, millest alates on käitise tegevuse jaoks nõutav keskkonnaluba. Ettevõttele on keskkonnaluba vajalik, kuna käitise tegevuse käigus eraldub mittemetaaniseid lenduvaid orgaanilisi ühendeid, osakesi (PM-sum), ning raskmetalle ja nende ühendeid (mangaani) välisõhku üle keskkonnaministri 14.12.2016 määruse nr 67 „Tegevuse künnisvõimsused ja saasteainete heidete künniskogused, millest alates on käitise tegevuse jaoks nõutav õhusaasteluba“ (edaspidi *määrus nr 67*) lisas esitatud saasteaine heite künniskoguste.

Ettevõtte põhitegevuseks on enda või renditud kinnisvara üürileandmine ja käitus (EMTAK kood 68201). Ettevõtte tegeleb käitises laevade ja paatide remontimisega ning soovitakse tegeleda kaidel nr 5 ja 6 ka puistematerjali (killustik, hakkpuit, teravili ja klaasipuru) lastimise ja lossimisega. Killustikku lossitakse laevadelt aastas kokku 100 000 m³. Teravilja lastitakse aastas kokku 50 000 m³, hakkpuitu lastitakse aastas kokku 100 000 m³ ja klaasipuru lastitakse ja lossitakse 20 000 t/a ja 20 000 t/a. Teraviljasaadused lastitakse otse laeva. Hakkpuitu, killustikku ja klaasipuru hoiustatakse ka laoplatsidel. Kaup saabub sadamasse laeva või

praamiga.

Laevade remonttööd hõlmavad järgmisi tegevusi: laevade puhastamine liivapritsi või gritiga, keevitustööd ning värvimistööd. Teostatakse ka laevade lõikustöid gaasilõikusega. Kai ääres seisvaid laevu ei remondita ega hooldata. Enne laevade remonditööde alustamist tõmmatakse laev veest mööda slipiteed kuivdokki, mis asub u 100 m veepiirist asfalteeritud platsil. Väikesed paadid ja kaatrid tõstetakse kuivdokki tõstuki või kraanaga. Kuivdokis remonditavate laevade maksimaalne pikkus on 45 m.

Käitises planeeritakse kasutada kuni 15,166 t kemikaale aastas, millest eraldub kuni 4,543 t lenduvaid orgaanilisi ühendeid. Pindade katmist teostatakse kuni 2860 h/a. Laevade puhastamiseks kasutatava griti kogus aastas on maksimaalselt 35 t ja liiva kogus maksimaalselt 35 t. Tööaeg kokku pinna puhastamisel on 467 h/a. Keevitustraadi kulu aastas on kuni 2 t ja keevitustöid teostatakse aastas maksimaalselt 1200 h/a.

Käitise tegevuse käigus väljutatakse saasteaineid välisõhku kaheksast heiteallikast:

- 1) V1-1 Puhastamine
- 2) V1-2 Keevitamine
- 3) V1-3 Värvimine
- 4) V1-4 Lõikamine
- 5) V2-1 Kai nr 5 lossimine lastimine
- 6) V2-2 Kai nr 5 puistekaupade ladustamine ja laadimine
- 7) V3-1 Kai nr 6 lossimine lastimine
- 8) V3-2 Kai nr 6 puistekaupade ladustamine ja laadimine

Lubatud heitkoguste projekt (edaspidi *LHK projekt*) on keskkonnanaloo taotluse ja loa lahutamatu osa (AÕKS § 91 lg 2, määrus nr 56 § 20 lg 1). LHK projektis on välja toodud aktsiaseltsi Pärnu Laevatehas tegevuse ja heiteallikate täpsed kirjeldused, mille tõttu ei pea Keskkonnaamet otstarbekaks heiteallikate ja ettevõtte tegevuse detailset kirjeldust keskkonnanaloo muutmise korralduses täiendavalt välja tuua.

Keskkonnaamet kontrollis keskkonnanaloo taotluse ja LHK projekti vastavust keskkonnaministri 27.12.2016 määrusele nr 75 „Õhukvaliteedi piir- ja sihtväärtused, õhukvaliteedi muud piirnormid ning õhukvaliteedi hindamispriirid“ (edaspidi *määrus nr 75*) ja keskkonnaministri 27.12.2016 määrusele nr 84 „Õhukvaliteedi hindamise kord“ (edaspidi *määrus nr 84*).

Kõigist käitise tootmisterritooriumil paiknevatest heiteallikatest kokku ei tohi iga välisõhku väljutatava saasteaine maksimaalne hetkeline heitkogus summaarselt ületada väärtust, mis võib põhjustada määruses nr 75 nimetatud õhukvaliteedi piirnormi ületamist väljaspool käitise tootmisterritooriumi (AÕKS § 94 lg 2). Õhukvaliteeti ei hinnata õhukvaliteedi piirkonna kohas, kuhu avalikkusel puudub juurdepääs ja kus ei ole püsivat asustust, ning töökeskkonnas, kus kehtivad töötervishoidu ja tööohutust käsitlevad nõuded. (AÕKS § 30 lg 4). Õhukvaliteedi piirväärtuse ületamise korral eeldatakse olulise keskkonnahäiringu tekkimist (AÕKS § 10 lg 3). LHK projektis on käitise heiteallikatest väljutatavate saasteainete heitkogused leitud arvutuslikul teel, lähtudes kehtivatest arvutusmetoodikatest.

Saasteainete hajumise hindamiseks ehk maapinnalähedases õhukihis tekkiva saastatuse taseme (õhukvaliteedi) hindamiseks ja visualiseerimiseks kasutati arvutiprogrammi Airviro.

Iga saasteaine hajumise arvutuslikul hindamisel võetakse arvesse kõik käitise tootmisterritooriumil paiknevad heiteallikad ja kõik õhusaasteluba, keskkonnakompleksluba või registreeringut omavad heiteallikad, mis jäävad saasteainete hajumise arvutuslikuks hindamiseks kasutatava arvutusprogrammi hindamise piirkonda (AÕKS § 92 lg 3). Hajumisarvutuse piirkonnaks on piirkond, mis ulatubalani, kus on tagatud saasteaine sisalduse vastavus atmosfääriõhu kaitse seaduse § 47 lõigete 1 ja 2 alusel kehtestatud piirväärtusele või sihtväärtusele, kuid vähemalt 500 m raadiuses käitise igast heiteallikast (määrus nr 84 § 17 lg 7). Käitise hajumisarvutuste piirkonda jäävad keskkonnaotsuste infosüsteemi KOTKAS andmetel järgmised keskkonnaluba omavad ettevõtted:

1. ARC Repair OÜ (registrikood 14709073; keskkonnaluba nr KL-519256)
2. AS Pärnu Sadam (registrikood 11385865; keskkonnaluba nr L.ÕV/329474)
3. Gren Eesti AS (registrikood 12114252; keskkonnaluba nr L.ÕV/326771)

Saasteainete hajumise arvutusliku hindamise tulemused näitasid, et käitaja tegevusega ei ületata koosmõjus teiste käitiste heiteallikatega ühegi saasteaine osas väljaspool käitise tootmisterritooriumi piiri õhukvaliteedi piirväärtusi. Käitiste heiteallikatest välisõhku väljutatavatest saasteainetest on suurima mõjuga õhukvaliteedile ksüleenid ja isomeerid, mille ühe tunni keskmine õhukvaliteedi tase võib väljaspool käitise tootmisterritooriumi küündida kuni $234,789 \mu\text{g}/\text{m}^3$, mis moodustab 78,3% ksüleenidele kehtestatud ühe tunni keskmise õhukvaliteedi piirväärtusest (ÕPV1). Ksüleenide ja isomeeride 24 tunni keskmine õhukvaliteedi tase väljaspool tootmisterritooriumi on kuni $79,079 \mu\text{g}/\text{m}^3$, mis moodustab 79,1% vastavast õhukvaliteedi piirväärtusest (ÕPV24). Teiste saasteainete ja keskmistamisaegade puhul jäävad õhukvaliteedi tasemed väljaspool tootmisterritooriumi alla 50% vastavast piir- või sihtväärtusest.

LHK projektis esitatakse andmed käitise tegevusega kaasneva võimaliku lõhnaaine esinemise kohta, mis võib põhjustada lõhnaaine häiringutaseme ületamise (määrus nr 56 § 31). Lõhnaainete esinemist reguleerib kliimaministri 06.07.2023 määrus nr 37 "Lõhnaaine esinemise hindamise kord, hindamisele esitatavad nõuded ja lõhnaaine esinemise häiringutasemed". Lõhnaainetele on kehtestatud häiringutase, mis on seotud lõhnaainete ajalise esinemisprotsendiga aasta lõikes, milleks on 15% aasta lõhnatundidest. See tähendab, et lõhnaainete kontsentratsiooni loetakse häirivaks, kui lõhnaaine kontsentratsioonil $0,25 \text{ OU}/\text{m}^3$ ületatakse 15% aasta lõhnatundidest.

Käitaja LHK projektis on antud hinnang lõhnaaine võimaliku esinemise kohta, mille kohaselt käitis kasutab oma töös kemikaale ja värvitavad pinnad on suured. Seega on võimalik, et kemikaalide koostoimes võib ebasoodsatel ilmastikutingimustel tekkida ebameeldiv lõhn. Sadama territooriumil hoiustatakse ja laetakse laevadele puiduhaket. Puidust erituvat puidulõhna võib levida sadama territooriumilt puiduhakke laadimisel ja puiduhakke hoiustamisel. Puiduhaket ei hoiustata sadamas niikaua, et puiduhake võiks rikneda ja eritada

puidu käärimisest tulenevat lõhna. Arvestades puidu laadimisega 120h/a, on puidu lõhna levik teoreetiliselt võimalik 1,4 % aastatundidest. Arvestades käitise paiknemist elamualade suhtes ning avatust tuultele on siiski ebatõenäoline lõhnahäiringu esinemine ulatuses, mis võiks ületada lõhna häiringutaset.

LHK projektis tuleb anda müra võimaliku esinemise hinnang, milles esitatakse andmed müraallikate kohta, mis võivad põhjustada normtaseme ületamist (määrus nr 56 § 32 lg 1). Taotluse kohaselt põhjustavad müra mehhaaniline abrasiivpuhastus liivaga või gritiga, lastimine, lossimine ning autotransport.

Välisõhus leviva müra hindamist reguleerib atmosfääriõhu kaitse seadus ja müra normtasemeid sama seaduse § 56 lg 4 alusel kehtestatud keskkonnaministri 16.12.2016. a määrus nr 71 „Välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid” (edaspidi *määrus nr 71*). Käitise tootmisterritooriumi läheduses asuvad elamu maa-alad on määruse nr 71 mõistes II kategooria alad. Tööstusmüra piirväärtused II kategooria aladel on päeval 60 dB ja öösel 45 dB

Taotlusele on lisatud mürahinnang, milles modelleeriti käitise tegevuse tõttu leviva tööstusmüra tasemeid naabruses paiknevatel kinnistutel. Modelleeringust ilmnes, et tööstusmüra võib põhjustada elamumaa kinnistu piiril müratasemeid, mis võivad ulatuda päeval kuni 59,0 dB-ni, Emajõe tn 12b kinnistul asuva varjualuse olemasolul kuni 54,3 dB-ni. Öisel ajal töid ei tehta. Seega ulatuvad elamumaa kinnistuteni müratasemed, mis ei ületa määruses nr 71 lubatud II kategooria päevast tööstusmüra piirväärtust.

3.3.2.2. Nõuded saasteainete välisõhku väljutamiseks

Keskkonnaluba nr L.ÕV.PM-56174 kehtib alates 01.01.2006, kusjuures luba ei ole vahepeal muudetud. Võrreldes loa väljaandmise ajaga on nõuded keskkonnaloa andmekoosseisule muutunud. Seega muutub võrreldes varasema loa versiooniga lisaks keskkonnaloa sisule ka keskkonnaloa vorm.

Keskkonnaloale kantakse AÕKS § 98 lõike 3 kohaselt kõigist käitise tootmisterritooriumil paiknevatest heiteallikatest kokku iga väljutatava saasteaine nimetus ja andmed summaarse lubatud heitkoguse kohta tonnides kalendriaastas või vajaduse korral lühemas ajaühikus, kui saasteaine heitkogus on aastas vähemalt üks kilogramm ja õigusaktides ei ole sätestatud teisiti, kaasa arvatud andmed lubatud tehnoloogiliste äkkheidete kohta. Ettevõtte tegevusest väljutatakse välisõhku keskkonnaloa nr L.ÕV.PM-56174 tabelis A4. „Välisõhku väljutatavate saasteainete loetelu ja nende lubatud heitkogused aastas“ nimetatud aineid nimetatud kogustes.

Võrreldes loa eelmise versiooniga lisandub loaga reguleeritavate saasteainete nimekirja lämmastikdioksiid, süsinikmonoksiid, mangaan ja ühendid (ümberarvutatuna mangaaniks), tahked osakesed (summaarsed), peened osakesed (PM10), eriti peened osakesed (PM2,5). Varasemalt oli loal kajastatud lenduvad orgaanilised ühendid kütuse põletamisel. Need asendatakse saasteainete grupiga mittemetaansed lenduvad orgaanilised ühendid, kusjuures

õhukvaliteedi piirväärtusega ühendid tuuakse täiendavalt veel eraldi välja. Saasteainete lisandumise on ühelt poolt tingitud tegevuste lisamisest loale, aga ka arvutusmetoodikate muutumisest.

Käitise vormis A5 esitatakse saasteainete lubatud hetkelised heitkogused ka heiteallikate kaupa. Võrreldes vormiga A4 on A5-s esitatud nii saasteaine 2-propanool (isopropüülalkohol) kui ka grupp propanoolid. Tegelikuses on tegu ühe ja sama saasteainega, mida eraldub käitisest kokku 0,027 tonni aastas. Propanoolide hajumisarvutuste fooniandmete jaoks on vajalik vormis A5 märkida 2-propanooli kogus ka saasteainena “propanoolid”.

Vormis A7 märgitakse saasteainete heitkoguste ja välisõhu kvaliteedi seire, saasteainete heitkoguste vähendamise tegevuskava koostamise jm eritingimused. Keskkonnaloa vee erikasutuse osa vormis V15 „Laeva lastimine, lossimine, remont“ rida töökorralduslikke meetmeid, mis vähendavad ka tolmu levikut. Vormis V15 on sätestatud meetmed materjalide kukkumiskõrguse, greiferi lõugade täieliku sulgemise, tugeva tuule korral puistekaupade laadimise lõpetamise, laadimiskai ja -seadmete pideva/periodilise puhastamise ja tol mavate puistekaupade korduva liigutamise vältimise kohta. Laevade ja paatide remontimiseks on sätestatud nõuded laevakerede abrasiivpuhastusele, kuivdokis tööde läbiviimisele (eelistada liivale gritti, kuivale puhastamisvahendile märga, kuivdokk peab tööde ajal olema ümbritsetud ja kaetud presendiga, tugeva tuule korral tuleb tööd peatada, värvipihustamisel tuleb kasutada õhuta pihustamise meetodit või värvirulle jne). Seega ei pea Keskkonnaamet vajalikuks neid meetmeid vormis A7 dubleerida.

Keskkonnaamet peab vajalikuks kontrollida müra piirväärtustele vastamist ka otseste mõõtmiste teel. Loale lisatakse järgmine eritingimus: **A7.1. Kontrollida müratasemeid otseste mõõtmiste abil tootmisterritooriumile lähimate majapidamiste (Emajõe tn 12a, Haapsalu mnt 4, Haapsalu mnt 4a ja Haapsalu mnt 8) kinnistute tootmisterritooriumipoolsel piiril vaba helivälja tingimusel. Ühed mõõtmised viia läbi ajal, mil kuivdokis tehakse päevasel ajal abrasiivpuhastust ning kail nr 6 toimuvad lastimis või lossimistegevused. Teised viia läbi ajal, mil kuivdokis tehakse päevasel ajal abrasiivpuhastust ning lastimis või lossimistegevused toimuvad kail nr 5. Mõõtmiste ajal peavad seadmed töötama maksimaalse võimsusega ning üheaegselt. Paralleelselt tuleb müra mõõta ka töö tsoonis, et oleks võimalik andmeid võrrelda. Mõõtmiste alusel tuleb esitada müra päevane ja öine hinnatud tase. Mõõtmiste kestus (ajaline kaetus) peab olema piisavalt esinduslik, et hinnata kogu võimalikku mürataset päevasel ja öisel ajal, arvestades tootmise tsüklilisust. Mõõtmistulemuste aruanne peab kajastama ka mõõtmiste aegseid ilmaolusid, tööde kaugust ja töötanud tehnikat. Mõõtmisi peab teostama vastava akrediteeringuga labor. Mõõtmistulemused esitada Keskkonnaametile hiljemalt XX.06.2026 keskkonnaotsuste infosüsteemi KOTKAS kohustuste moodulis.**

Müra piirväärtuste ületamisel peab keskkonnaloa omaja esimesel võimalusel viima oma tegevuse vastavusse kehtivate normatiividega või tegevuse peatama. Rakendatud meetmetest tuleb teavitada Keskkonnaametit.

Kuivõrd müra modelleerimisel arvestati, et lastimine/lossimine toimub korraga vaid ühel kail,

määrab Keskkonnaamet järgmise tingimuse: **A7.2. Korraga tohib laadimistegevusi teostada vaid ühel kail (kail nr 5 või kail nr 6).**

Keskkonnaamet on tutvunud Emajõe tn 12b kinnistul kehtiva detailplaneeringuga. Detailplaneering näeb ette varjualuse ehitamist ladustatavate kaupade ja inventari tarbeks. Kuna vastav kinnistu piirneb elamumaaga (elamu jääb kinnistust u 10 m kaugusele) ja kinnistul soovitakse ladustada puistematerjale (killustik ja klaasipuru), mille laadimistegevustest eraldub osakesi ning müra, peab Keskkonnaamet varjualuse ehitamist asjakohaseks. Tulenevalt kohaliku omavalitsuse ettepanekule ning tolmukaebuste esinemisele määratakse loale nõue ka kail nr 6 asuval laoplatsil hoiustatava puistekauba katmiseks. Katmise täpse viisi määrab loa omanik ise. Oluline on, et puistekaup on kaetud täielikult, nii et tuulega sealt tolmu ei levi. Loale määratakse järgmine eritingimus: **A7.3. Emajõe tn 12b kinnistul tohib materjali ladustada üksnes (elamute suunas kinnist seiniosa või seinasid omava) varjualuse all. Varjualune peab vastama Emajõe tn 12b kinnistul kehtiva detailplaneeringu nõuetele. Samuti peab täielikult kaetud olema ka kail nr 6 asuval laoplatsil hoiustatav puistekaup.**

Taotluse esitamisel on arvestatud, et laevade ja paatide remondiga tegeletakse tööpäevadel alates 08.00-19.00. Avaliku arutelu tulemusel lepitati kokku ka puistekauba käitlemise ajalisel piiramisel Seetõttu sätestatakse keskkonnaloas järgmine eritingimus: **A7.4. Laevade ja paatide remondiga tohib tegeleda vaid esmaspäevast reedeni ajavahemikul 08.00-19.00. Puistekaupu tohib käidelda (laadida, lastida ja lossida) vaid ajavahemikul 06.00-22.00.**

3.3.3. Kõrvaltingimuste seadmine

HMS § 53 lg 2 p 2 kohaselt võib haldusaktile võib kehtestada kõrvaltingimuse kui kõrvaltingimusega tuleks haldusakt jätta andmata. Keskkonnaloa andja keeldub keskkonnaloa andmisest, kui keskkonnaloa taotlejal ei ole tegevuskoha omaniku nõusolekut viimase omandis oleva kinnisasja kasutamiseks või taotletava tegevuse mõjualal asuva kinnisasja omaniku nõusolekut, kui seaduse kohaselt on mõjualal asuva kinnisasja omaniku nõusolek nõutav või taotletav tegevus kahjustab oluliselt mõjualal asuva kinnisasja omaniku huve (KeÜS § 52 lg 1 p 2).

Registrite ja Infosüsteemide Keskuse e-kinnistusraamatu (<https://kinnistusraamat.rik.ee/>) andmete kohaselt on Pärnu maakonnas Pärnu linnas Pärnu linnas Emajõe tn 22 (katastritunnus 62501:042:0010) ja Emajõe tn 12b (katastritunnus 62501:001:0156) kinnistute omanikuks Osühing Pärnu Stividorid (registrikood 10740945; aadress P Pärnu maakond, Pärnu linn, Pärnu linn, Kaubasadama tee 2, 80030). Taotlusele on lisatud tõend kinnistu kasutamise õiguse kohta. Kuna tegevuskoha omaniku nõusoleku olemasolu on keskkonnaloa andmise eelduseks, määrab Keskkonnaamet loa tabelisse A7 järgmise eritingimuse: **A7.5. Käitaja on kohustatud teavitama Keskkonnaametit tegevuskoha kasutusõiguse lõppemisest (sh ülesütlemisest) või muutumisest viivitamatult, kuid mitte hiljem kui 14 päeva enne vastavate lepete jõustumist. Tegevuskoha rendilepingu muutumisel või uue kokkuleppe sõlmimisel tuleb käitajal esitada Keskkonnaametile uus kokkulepe või lepingu koopia, tõendamaks tegevuskoha kasutamise õiguslikku alust. Kui tegevuskoha kasutusõigust tõendava lepingu kehtivus lõppeb ning loa andjale ei ole esitatud uut kokkulepet või lepingut, mis tõendaks kinnistu kasutamise õiguslikku alust, on Keskkonnaametil õigus keskkonnaluba kehtetuks**

tunnistada, kuna puudub tegevuskoha kasutusõigust tõendav dokument.

HMS § 53 lg 2 p 3 kohaselt võib haldusaktile võib kehtestada kõrvaltingimuse kui haldusakti andmine tuleb otsustada halduse kaalutusõiguse alusel. Kõrvaltingimus võib olla ka haldusakti hilisema muutmise, kehtetuks tunnistamise või kõrvaltingimuse kehtestamise võimaluse jätmine. Menetluse käigus on tekkinud küsimusi leevendusmeetmete piisavuse osas. Piirkonnas on juba varasemast olnud kaebusi nii ASi Pärnu Sadam kui ka aktsiaseltsi Pärnu Laevatehas tegevuse tõttu leviva tolmu osas. Tolmule ei ole kehtestatud keskkonnakvaliteedi piirväärtust, kuid tolmu leviku vältimine on sätestatud Pärnu linna heakorraeeskirjas. Juhul kui loale määratud leevendusmeetmete rakendamisel esineb siiski tolmu levikut naaberkinnistutele, võib olla vajalik võtta kasutusele täiendavaid meetmeid. Tulenevalt eelnevast määrab keskkonnaamet loa vormi A7 järgmise kõrvaltingimuse: **A7.6. Kaebuste korduval esinemisel ja/või tolmu levimisel elamualadele on Keskkonnaametil õigus alata keskkonnavalitsust muutmise menetlus loatingimuste muutmiseks (sh lisamiseks).**

3.4. Ettepanekute ja vastuväidete kaalumine

3.4.1. Ettepanekud ja arvamused taotluse kohta

Avalikustamise käigus esitati taotluse kohta neli arvamust. Keskkonnaamet edastas 23.10.2024 kirjaga nr DM-127421-26 esitatud arvamused ja vastuväited ettevõttele tutvumiseks ning arvamuse avaldamiseks (HMS § 49 lg 3). Olulisemad seisukohad eelnõudele on toodud järgnevalt:

13.09.2024 kiri nr DM-127421-21 (erisik):

Tere

Palun sellist luba kindlasti mitte anda. Turba ja muu lendlemine Kaubasadama tee 2 kinnistult on juba piisavalt suur keskkonna oht ümbritsevale olule.

Jannseni tänavalt puistematerjali käitlemise keelamine oli ainuõige otsus ja selle lubamine mõniasu meetrit eemal elumajade ümbruses on lubamatu.

Laevade laadimine ja materjalide käitlemine tekitab suurt lärmi mis ei sobi elumajade kõrvale.

Sadama haldaja lubas lõpetada nädalavahetusel liivapritsi tööd kuid nüüd on uuesti alustatud nende töödega. Haapsalu mnt 8 on korduvalt kirjutanud linnavalitsusse sellest probleemist. Tulev lärm on väga häiriv. Kui ma ei eksi siis toimub laevade liivapritsimine ehk vana värvi eemaldamine õues. Sealt lendlevad värviosakesed tuulega kõrval olevatele kinnistutele.

Sellise loa andmise vastu on kõik meie maja elanikud ja usun, et ka kõik ümbritsevate kinnistute elanikud.

17.09.2024 kiri nr DM-127421-23 (Haapsalu mnt 4 KÜ):

Tere

Anname teada, et Pärnu linn, Haapsalu maantee 4 KÜ ei nõustu/ ei kiida heaks menetluse number M-127421, Aktsiaseltsi Pärnu Laevatehas keskkonnaloa muutmist. Seoses puistematerjali (killustik, puiduhake, teraviljasaadused ja klaasipuru) lastimise ja lossimisega muutub ning on juba muutunud Pärnu linn, Haapsalu mnt 4 KÜ elukvaliteet st elamine raskesti väljakannatavaks ning ka vaimselt väsitavaks. Esiteks tahame välja tuua, et peale tööd ei saa maja hoovis ega oma aias nautida mõnusat õhtupoolikut, müra ning tolmu tõttu, pesu ei saa õues kuivatada, riieele lendab tolmu, aknaid ei saa lahti hoida müra tõttu just sadama poolisel küljel. Tolmu mis hoovi levib, teeb maja ümbruses olemise ja elamise võimatuks ning kaasneb ka oht tervisele.

Teise punkti kohta: laevade remonttöid teostatakse kuivdokus ning need hõlmavad järgmisi tegevusi: laevade puhastamine liivapritsi või gritiga, keevitustööd ning värvimistööd.

Teostatakse ka laevade lõikustöid gaasilõikusega- Antud tegevustega kaasnev müra on üsna tugev ning isegi nädalavahetustel. Kindlasti ka sellega kaasnev õhusaaste.

Kuna puistematerjali tolmu ning selle lastimise ja veoga õhku tekkiv tolmu, müra ning õhusaaste levib usinalt ka tuulega, siis ei näi reaalne, et meid aitaks sadama ja Haapsalu mnt 4 KÜ vahele paigaldatav mürasein.

Lisaks kolmandana maja turuväärtus kinnisvaraturul langeb tolmu, müra, õhusaaste ning krundi ümbritsev vaade merele ja jõele ei kutsu elamist antud piirkonnas "nautima".

Lisan manusena viimati, 2024 kevadel, tehtud pildid. Mainin ära ka, et pildid tehtud õhtul 16.30 paiku, olles enne hommikul 10.00 terrassi puhtaks teinud. Ja nii iga päev mitu nädalat järjest. Tol korral oli masinate vibratsioon väga tugev, mis andis ka toas diivanil olles tunda võngetena, mis omakorda mõjub halvasti maja konstruktsioonile.

Soovime ka edaspidi infot antud menetluse M-127421 kohta ning võimalust kaasa rääkida inimlike elamistingimuste säilitamiseks Pärnu linnas, Haapsalu mnt 4 majas. Oleme huvitatud asja avalikult arutelust.

07.10.2024 kiri nr DM-127421-24 (eraisik):

Tere,

Soovime edaspidi infot kasutusloa väljastuse kohta.

Nende lubade väljastamine halvendab oluliselt Haapsalu mnt 8 Pärnu elanike heaolu.

2024 aasta alguses ladustati Emajõe tänav 12 platsil hakkepuitu ja see tekitas piirkonda ebameeldivat lõhna.

Hetkel lendleb laevadele laadides turbatolmu üle Vana-Pärnu ja nüüd soovitakse lisaks veel

kruusa ja klaasipuru hakata ladustama ja transportima antud piirkonnas.

Ei ole sellise tegevuse poolt.

08.10.2024 kiri nr DM-127421-25 (Pärnu Linnavalitsus):

/.../

Emajõe tn 12b kinnistul (katastriüksuse sihtotstarve 100% tootmismaa) kehtiv detailplaneering (Pärnu Linnavolikogu 19.06.2014 otsus nr 57) sätestab, et antud kinnistule on hoonestusalale ette nähtud ehitada varjualune ladustatavate kaupade ja inventari tarbeks (korrektne ja elamukruntide suunas kinnist seiniosa või seinasid omav), müra levik naaberkinnistute suunas tuleb takistada müratõkkeseinaga (2,5 m kõrgune), materjaliks kasutada tihedat puitlaudist. Planeering näeb ette istutada juurde haljastust. Tagada tuleb 20% haljastuse nõue, millest omakorda 60% peab moodustama kõrghaljastus. Säilib kohustus olemasolevate puude säilitamiseks (käesoleval hetkel kinnistul haljastus, sh kõrghaljastus puuduvad). Tagada tuleb kehtivates normatiivdokumentides määratud müra normatiivtase. Detailplaneeringu kohaselt ei ole ümarpalgi, lahtise saepuru ega muude tuleohtlike materjalide ladustamine kinnistul lubatud.

Emajõe tn 22 (katastriüksuse sihtotstarve 100% tootmismaa) ja Emajõe tn 22a (katastriüksuse sihtotstarve 60% tootmismaa, 40% ärimaa) kinnistutel on kehtiv detailplaneering (Pärnu Linnavolikogu 21.12.2000 otsus nr 101), mille kohaselt tuleb sadamaaladel erilist tähelepanu pöörata jõe- ja merevee kaitsele. Kruntide haljastusprotsent peab olema vähemalt 20%.

Kehtiva Pärnu linna asustusüksuse üldplaneeringu 2025+ kohaselt tuleb sadama-alade arendamisel eesmärgiks seada sadamate tegevusest põhjustatud keskkonnahäiringute (müra, tolm, vibratsioon jms) kandumise vältimine ümbritsevale elu- ja puhkekeskkonnale ning sadamaalade visuaalne sobitamine ümbritsevasse keskkonda. Sadamast tulenevad keskkonnahäiringud ei tohi kahjustada puhkemajandust. Uute tegevuste kavandamisel tuleb arvestada sadamast lähtuvate keskkonnahäiringutega. Keskkonnahäiringuks tuleb pidada igasugust inimtegevusega kaasnevat vahetut või kaudset ebasoodsat mõju keskkonnale, sh keskkonna kaudu toimiv mõju inimese tervisele, heaolule või varale või kultuuripärandile, kuid keskkonnahäiring on ka selline ebasoodne mõju keskkonnale, mis ei ületa arvulist normi või mis on arvulise normiga reguleerimata (KeÜS § 3 lg 1). KeÜS loamenetluse eesmärk ongi keskkonnahäiringute vähendamine võimalikult suures ulatuses, et kaitsta keskkonda, inimese tervist, heaolu ja vara; säästva arengu edendamine, et kindlustada tervise- ja heaoluvajadustele vastav keskkond praegusele põlvele ja tulevastele põlvedele; bioloogilise mitmekesisuse säilimine ja kaitse; keskkonna hea seisund ning keskkonnale kahju tekitamise vältimine ja keskkonnale tekitatud kahju heastamine.

Dokumendis Pärnu linna välisõhu mürakaart ja selle tegevuskavas (Akukon töö nr 190496-1-A, 2019) pööratakse samuti tähelepanu müratekke vältimise, vähendamise ja selle leviku takistamise meetmetele ja nende rakendamisele juba planeerimisprotsessis.

Emajõe tn 22 ja Emajõe 12b kinnistud piirnevad muuhulgas vahetult elamumaa sihtotstarvetega kinnistutega, üle jõe vasakkaldal on korterelamud ning Pärnu Jahtklubi sadam ja toitlustusasutused. Sadamaalal toimuv tegevus peab arvestama ümbritseva maakasutusega. Iga planeeritava tegevusega tuleb vähendada häiringute kandumist ümbritsevatele aladele ning tagada sujuv üleminek erineva maakasutusega alade vahel.

Oluline meede elanike kaitsmisel õhusaaste ja müra negatiivse mõju eest on roheliste puhversoonide jätmine elamualade ja tootmisalade vahele, kavandades uusi kätisi, tuleb arvestada ümbritseva keskkonnaga ja valdavate tuulte suundadega. Sadama toimimisel tuleb samuti tagada selle ohutus veekeskkonnale, mida ei tohi olulisel määral mõjutada ka sadamas toimuv lastikäitlus, eelkõige puistestainete (näiteks turba, saepuru) käitlemine. Parima võimaliku tehnika rakendamisega tuleb vältida puistematerjalide tolmamist, mis lisaks mõjule välisõhu seisundile mõjutab ebasoodsalt ka veekogusid.

Käesoleval juhul soovitud tegevuste elluviimiseks ei ole seda aga tehtud – detailplaneeringust (Pärnu Linnavalikogu 21.12.2000 otsus nr 101) ei nähtu juhiseid keskkonnavalat taotluses märgitud tegevusega seotud mõjude ja häiringute kandumise vähendamiseks, Emajõe tn 12b detailplaneeringus sätestatu täitmist loataotlusest ei nähtu. Loataotluses kirjeldatud heite vähendamise meetmed, arvestades taotluses nimetatud mahtusid, on ebapiisavad ning nende täitmise võimalikkus küsitav.

Pärnu Linnavalitsus leiab, et kavandatud tegevuse elluviimiseks on vajalik põhjalikult välja selgitada häiringud, nende vähendamise meetmed. Igal juhul ja sõltumata eelnevast tuleb igal juhul läbi viia vähemalt KMH eelhindang, kus antakse muuhulgas kogu käitluskoha toimuva/planeeritava tegevuse kumulatiivne hinnang ning hinnatakse ka sotsiaalmajanduslikke mõjusid.

Keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 43 lg-st 2 lähtuvalt ja Pärnu Linnavalikogu 17.02.2022 määruse nr 5 „Keskkonnavalastes seadustes sätestatud ülesannete delegeerimine“ alusel on Pärnu Linnavalitsus arvamusel, et ettevõtte poolt taotletava tegevuse erinevaid mõjusid ei ole meile kättesaadavate andmete põhjal piisavalt hinnatud, samuti leiab Pärnu Linnavalitsus, et kinnistutel ei saa arendada vaid ühte funktsiooni, jättes teised, tootmisest tulenevad negatiivseid mõjusid leevendavad meetmed, nt haljastus, kinnised varjualused kauba ladustamiseks, tegemata. Eelnevast nähtuvalt ei nõustu kohalik omavalitsus keskkonnavalat muutmiseega.

Kuivõrd esitatud arvamuste enamikud teemad kattuvad, koostab Keskkonnavalat kõikile ühise vastuse:

Keskkonnavalat andmisest keeldumine: Keskkonnavalat andmisest saab keelduda vaid seaduses sätestatud juhtudel, mis on välja toodud KeÜS §-s 52. Antud juhul ühtegi keeldumise alust ei esine, mistõttu ei ole Keskkonnavalatil õigust keskkonnavalat muutmiseest keelduda.

Müra: Taotluses on modelleeritud käitisest tuleneva müra levikut. Taotlusele lisatud

müramodelleeringust selgub, et müratõkkeseina olemasolul ei ületa käitisest tulenev müratase elamumaadel kehtivad müra piirväärtusi. Seetõttu pannakse müra piirväärtuste tagamiseks loale tingimus rajada ettenähtud kohtadesse müratõkkesein.

Taotluse kohaselt tegeletakse laevade remondiga tööpäevadel alates 08.00-19.00. Seetõttu sätestatakse keskkonnaloas eritingimus, et laevade remondiga tohib tegeleda vaid esmaspäevast reedeni ajavahemikul 08.00-19.00. Seega nädalavahetustel laevade remontimisest müra ei teki.

Õhukvaliteet ja tolmu: Taotlusele lisatud hajumisarvutustest nähtub, et käitise tegevusest tulenev õhusaaste ei ületa õhukvaliteedi piirväärtusi ei üksi ega ka koosmõjus teiste piirkonna tegevustega. Nähtava tolmu leviku (nii naaberkinnistutele kui ka veepinnale) tõkestamiseks määratakse loale rida töökorralduslikke tingimusi. Näiteks tuleb lastimis- ja lossimistööd katkestada, kui keskmine tuule kiirus on üle 10 m/s. Tootmisterritooriumi puhastamisel eralduva tolmu vältimiseks tuleb eelnevalt kaid, teed või laoplatsti niisutada. Puhastustööde teostamisel tuleb arvestada tuule kiiruse ja suunaga, et võimalik tolmu ei satuks Pärnu jõkke või elamute piirkonda. Tööala tuleb katta presentekraanidega tolmu leviku tõkestamiseks. Laevade remontimisest eralduvate osakeste leviku vältimiseks määratakse loale nõue, et kuivdokk peab olema laevade puhastus- ja värvimistööde ajal ümbritsetud ning pealt kaetud presentekraanidega. Lisaks eeltoodule määratakse loale veel tolmu levikut tõkestavaid meetmeid – nende täielik loetelu on esitatud käesoleva korralduse peatükkides 3.4.6, 3.4.7 ning 3.5.2.

Puidulõhn: Keskkonnaamet küsis 23.10.2024 kirjaga nr DM-127421-26 taotlejalt kui tihti puiduhaket ladustatakse ning kuidas välditakse sellest eralduva lõhna levimist vastuvõtjateni. Ettevõtte täiendas taotlust järgmiselt: *“Sadama territooriumil hoiustatakse ja laetakse laevadele puiduhaket. Puidust erituvat puidulõhna võib levida sadama territooriumilt puiduhakke laadimisel ja puiduhakke hoiustamisel. Puiduhake ei ole nõ lõhnav materjal ning ei tekita eeltoodud määruse põhjal lõhnaärringut. Puiduhaket ei hoiustata sadamas niikaua, et puiduhake võiks rikneda ja eritada puidu käärimisest tulenevat lõhna. Arvestades puidu laadimisaega 120h/a, on puidu lõhna levik teoreetiliselt võimalik 1,4 % aastatundidest. Lõhnaainetele on kehtestatud piirväärtus, mis on seotud lõhnaainete ajalise esinemisprotsendiga aasta lõikes, milleks on 15% aasta lõhnatundidest. Lõhnaainete kontsentratsioonil loetakse häirivaks, kui lõhnaaine kontsentratsioonil 0,25 OU/m³ ületatakse 15% aasta lõhnatundidest.”*

Keskkonnaamet nõustub, et puiduhakkest võib aeg-ajalt iseloomulikku lõhna eralduda, kuid lõhna häiringutaseme (15% aasta lõhnatundidest) ületamine ei ole tõenäoline. Seega ei ole alust nõuda lõhna leevendavaid meetmeid või hakke ladustamist mitte lubada.

Avalik arutelu: Keskkonnaamet arvestab avaliku arutelu sooviga. Avalik arutelu toimub 24.04.2025 Pärnus Akadeemia 2 riigimajas (Akadeemia tn 2, Pärnu, 80010 Pärnu maakond) Saalis nr 206.

Tegevuse seos detailplaneeringutega: Tegevuse seost asjakohaste strateegiliste planeerimisdokumentidega ning lähipiirkonna praeguste ja planeeritavate tegevustega on

täpsemalt käsitletud eel hinnangu peatükis 1.2.

Keskkonnaamet on tutvunud Emajõe tn 12b kinnistul kehtiva detailplaneeringuga. Detailplaneering näeb ette varjualuse ehitamist ladustatavate kaupade ja inventari tarbeks. Varjualune peab olema korrektne ja elamukruntide suunas kinnist seinosa või seinasid omav. Kuna vastav kinnistu piirneb elamumaaga (elamu jääb kinnistust ca 10 m kaugusele) ja kinnistul soovitakse ladustada puistematerjale (killustik ja klaasipuru), mille laadimistegevustest eraldub osakesi ning müra, peab Keskkonnaamet varjualuse ehitamist asjakohaseks. **Keskkonnaloale määratakse tingimus Emajõe tn 12b kinnistul ladustatava materjali tarbeks varjualuse ehitamiseks. Varjualune peab vastama Emajõe tn 12b kinnistul kehtiva detailplaneeringu nõuetele.**

Detailplaneeringu kohaselt tuleb kinnistule rajada 2,5 m kõrgune müratõke. 26.02.2025 taotlusega nähti müra leviku takistamiseks ja piirväärtuste tagamiseks ette 6 m kõrguse müratõkkeseina rajamine nii Emajõe tn 12b kui ka Emajõe tn 22 kinnistutele. Kõrgem müratõke on müra leviku vältimiseks tõhusam. (Märkus: 13.05.2025 esitatud taotluse kohaselt ei ole müratõkke seina rajamine enam vajalik).

Detailplaneering näeb ette istutada Emajõe tn 12b kinnistule juurde haljastust. Keskkonnaamet leiab, et antud juhul ei aita haljastus kaasa keskkonnahäiringute leevendamisele, vaid omab üksnes visuaalset mõju. Õhusaasteloa sisu on sätestatud AÕKS §-s 98 (lisaks KeÜS § 53 lg 1). Keskkonnaloa sisule esitatavad nõuded ei hõlma nõudeid haljastusele. Seetõttu ei ole Keskkonnaametil alust määra loale haljastusega seotud tingimusi. Samuti ei reguleerita keskkonnaloaga eraldi mõju puhkemajandusele, kui keskkonnakvaliteedi normatiivid on täidetud.

Taotleja loobus plaanist ladustada Emajõe tn 12b kinnistul puiduhaket. Seega on tagatud detailplaneeringu nõue, mille kohaselt ei tohi sellel kinnistul tuleohtlikke materjale ladustada.

KMH eel hinnang: käesoleva menetluse raames oli KMH eel hinnangu koostamine kohustuslik. Keskkonnaamet on andnud eel hinnangu (LISA 1), milles leiab, et kavandataval tegevusel puudub oluline keskkonnamõju, mistõttu KMH algatamine ei ole vajalik.

3.4.2. Ettepanekud ja arvamused eelnõude kohta

Loa ja eel hinnangu eelnõudele laekus mitmeid arvamusi. Arvamused edastati ka ettevõttele tutvumiseks ja seisukoha andmiseks (22.04.2025 kirjad nr DM-127421-46 ja nr DM-127421-48 ning 30.04.2025 kiri nr DM-127421-52). Ettevõtte omapoolseid seisukohti ei esitanud. Järgnevalt on toodud esitatud arvamuste sisu ja Keskkonnaameti vastused:

1) 09.04.2025 kiri nr DM-127421-40 (eraisik):

Ma ei saa aru kuidas ei algatatud keskkonna mõjude analüüsi ja antakse luba sellisele totrusele.

Isegi praegu kui sadam on palju kaugemal toimub kauba laadimine vastavalt nõuete järgi levib tolm väga kaugele. Tolmu levimise kohta kirjutasin ka ja selle kohta on vastus pöördumisele :15-5/25/3818-2.

Samuti on praeguse kauba laadimise heli üle lubatud piirmäära mille ma olen jäädvustanud.

Kui selline luba antakse häirib see väga tugevalt keskkonda.

Sadam peaks linnast välja liikuma mitte linnapoole.

Keskkonnaamet: Keskkonnamõju hindamise (KMH) algatamist on kaalutud korralduse lisaks olevas eelhinnangus. Eelhinnangu eesmärgiks on välja selgitada, kas kavandataval tegevusel on oluline keskkonnamõju või mitte. KMH algatatakse vaid juhul kui selgub, et tegevuse keskkonnamõju on oluline. Olulise keskkonnamõjuna ei saa käsitleda igasugust mõju keskkonnale, vaid selle definitsioon on paika pandud seaduses: keskkonnamõju on oluline, kui see võib eeldatavalt ületada mõjuala keskkonnataluvust, põhjustada keskkonnas pöördumatuid muutusi või seada ohtu inimese tervise ja heaolu, kultuuripärandi või vara (KeHJS § 2²).

Eelhinnangu käigus ei tuvastanud Keskkonnaamet olulise keskkonnamõju tekkimist. Nähtavale tolmule ei ole määratud õhukvaliteedi piirväärtust, kuna see ei ole tervisele ohtlik. Võimaliku tolmuhäiringu vältimiseks seatakse loale rida töökorralduslikke meetmeid, mille rakendamine on loa omanikule kohustuslik. Seega ei ole tolmu osas oodata seaduse mõistes olulist keskkonnamõju. Juhul kui tolmu siiski levib ja esineb kaebusi, saab Keskkonnaamet luba uuesti muuta.

Taotluse kohaselt on ka müra piirväärtused tagatud. Juhime tähelepanu, et müra mõõtmiste puhul saab tulemust usaldada ja piirväärtustega võrrelda vaid juhul kui mõõtmisi teostab vastavat akrediteeringut omav mõõtja ning nii mõõteseaded kui ka mõõtmiste protseduur vastavad asjakohastele standarditele. Juhime ka tähelepanu, et müra piirväärtustega võrreldakse päevase või öise aja keskmist mürataset, st hetkelised kõrgemad helitasemed ei tähenda tingimata piirväärtuse ületamist.

2) 14.04.2025 kiri nr DM-127421-41 (eraisik):

Edastan seisukoha Pärnu Laevatehase keskkonnaloa nr L.ÕV.PM-56174 kohta.

Elan enda perega, kuhu kuulub 3 alaealist, haapsalu mnt X majas. Elu keskkond ja välisõhk muutuks kindlasti väga palju halvemaks sellisest muutusest. Kui praegugi juba on tööpäevadel tulevat tolmu ja saastet Laevaremondi territoriumilt palju. Ei saa vahest väljas viibida nii heli kui ka saastunud õhu tõttu. Pole võimalik ka midagi õues riideid kuivatada. Asjad mis õues on pideva mustuse kihi all.

Oleme kindlalt vastu Laevaremondi territooriumile plaanitud laadimistöodele ja keskkonnaloa muutmisele.

Keskkonnaamet: Loa menetluse raames ei tuvastatud keskkonnakvaliteedi piirväärtuste ületamist. Nii õhukvaliteeti kui ka mürataset hinnati halvimas võimalikus olukorras, mida esineb

pigem harva, kui üldse. Nähtavale tolmu ei ole seadusandluses õhukvaliteedi taset kehtestatud. Sellegipoolest seatakse loale rida nähtava tolmu levikut leevendavaid meetmeid. Kui selgub, et meetmed ei ole piisavad ja tolmu siiski levib, on Keskkonnaametil võimalik alata loa muutmist.

Vastavalt Pärnu linnavolikogu 17.12.2020 vastu võetud määruse nr 26 „Heakorraeeskirja ja koormise kehtestamine“ § 3 lg 1 p 1 kohaselt peab heakorra tagamiseks tiheasustusalal asuval kinnistul vältima prahi, tolmu ja muu sarnase lendumist kõrvalkinnistutele. Pärnu linna heakorraeeskirjast tulenevate nõuete täitmise üle teostab järelevalvet Pärnu Linnavalitsus. Tolmu lendumisel käitise territooriumilt kõrvalkinnistutele võib teada anda kohalikule omavalitsusele.

3) 15.04.2025 kiri nr DM-127421-42 (Haapsalu maantee 4 KÜ):

Anname teada, et Pärnu linn, Haapsalu maantee 4 KÜ ei nõustu/ ei kiida heaks menetluse number M-127421, Aktsiaseltsi Pärnu Laevatehas keskkonnaloa muutmist. Seoses puistematerjali (killustik, puiduhake, teraviljasaadused ja klaasipuru) lastimise ja lossimisega muutub ning on juba muutunud Pärnu linn, Haapsalu mnt 4 KÜ elukvaliteet st elamine raskesti väljakannatavaks ning ka vaimselt väsitavaks. Esiteks tahame välja tuua, et peale tööd ei saa maja hoovis ega oma aias nautida mõnusat õhtupoolikut, müra ning tolmu tõttu, pesu ei saa õues kuivatada, riidele lendab tolmu, aknaid ei saa lahti hoida müra tõttu just sadama poolse küljel. Tolmu mis hoovi levib, teeb maja ümbruses olemise ja elamise võimatuks ning kaasneb ka oht tervisele.

Teise punkti kohta: laevade remonttöid teostatakse kuivdokus ning need hõlmavad järgmisi tegevusi: laevade puhastamine liivapritsi või gritiga, keevitustööd ning värvimistööd.

Teostatakse ka laevade lõikustöid gaasilõikusega- Antud tegevustega kaasneb müra on üsna tugev ning isegi nädalavahetustel. Kindlasti ka sellega kaasneb õhusaaste.

Kuna puistematerjali tolmu ning selle lastimise ja veoga õhku tekkiv tolmu, müra ning õhusaaste levib usinalt ka tuulega, siis ei näi reaalne, et meid aitaks sadama ja Haapsalu mnt 4 KÜ vahele paigaldatav mürasein.

Lisaks kolmandana maja turuväärtus kinnisvaraturul langeb tolmu, müra, õhusaaste ning krundi ümbritsev vaade merele ja jõele ei kutsu elamist antud piirkonnas "nautima".

Lisan manusena viimati, 2024 kevadel, tehtud pildid. Mainin ära ka, et pildid tehtud õhtul 16.30 paiku, olles enne hommikul 10.00 terrassi puhtaks teinud. Ja nii iga päev mitu nädalat järjest. Tol korral oli masinate vibratsioon väga tugev, mis andis ka toas diivanil olles tunda võngetena, mis omakorda mõjub halvasti maja konstruktsioonile.

Soovime ka edaspidi infot antud menetluse M-127421 kohta ning võimalust kaasa rääkida inimlike elamistingimuste säilitamiseks Pärnu linnas, Haapsalu mnt 4 majas. Oleme kohal ka 24.04.25 avalikult kohtumisel.

Lisaks soovime mainida, et oleme tutvunud OTSUS EELNÕU(08.04.2025) ning seal välja

toodud punktidest, ei kajastu mitte kuidagi, et meie maja ja õu ning elamistingimused oleks hoitud. Müra ja tolmu muudavad elamiskõlbmatuks ikkagi meie KÜ Haapsalu mnt 4 elamise, kuna sadama laadimisala on põhimõtteliselt meil hoovi juures.

Pöördumises osalevad kõik Pärnu linn, Haapsalu mnt 4 KÜ korteriomanikud

Keskkonnaamet: Laevade remonttöid tehakse esmaspäevast reedeni ajavahemikul 08.00-19.00. Nädalavahetustel ja väljaspool tööaega laevade remontimisest müra ei teki. Taotluse kohaselt on müra piirväärtused tagatud ka halvimas võimalikus olukorras (korraga toimub abrasiivpuhastus kuivdokus, laadimistegevused Emajõe tn 12b kinnistul ning lastimine/lossimine kail nr 5 või kail nr 6). Täpsustatud mürahinnangu kohaselt ei ole müraseina rajamine enam vajalik. Müra piirväärtuste tagamise kontrollimiseks määratakse loale müraseire. Kui piirväärtusi ületatakse, on käitajal kohustus koheselt võtta kasutusele meetmed müra piirväärtuste tagamiseks.

Taotluse kohaselt käitise tegevuse käigus saasteainetele kehtestatud õhukvaliteedi tasemeid ei ületata. Nähtavale tolmu ei ole seadusandluses õhukvaliteedi taset kehtestatud, kuid sellegipoolest seatakse tolmu leviku vältimiseks loale mitmeid töökorralduslikke nõudeid. Naaberkinnistutele tolmu leviku vältimine on sätestatud ka Pärnu linna heakorraeeskirjas (vt Keskkonnaameti vastust eelmisele arvamusele).

Kavandatava tegevuse mõju või mõju puudumine naaberkinnistute turuväärtusele või visuaalne mõju jõe- ja merevaatele ei ole keskkonnamõju, mistõttu keskkonnaloa menetluse raames neid asjaolusid ei hinnata.

Vibratsioonile ei ole seatud väliskeskkonna piirväärtusi. Taotleja esitatud lisaandmete põhjal ei ole käitisest tulenev vibratsioon pidev ja ei ületa Emajõe tänaval Pärnu ja Haapsalu maanteel Pärnu autotranspordist tulenevat vibratsiooni.

4) 21.04.2025 kiri nr DM-127421-44 (Pärnu Ülejõe selts):

1. Inimeste jaoks on sadama tegevusest ja puistematerjalide ladustamisest neli kõige suuremat häiringut: lõhn, müra, tolmu ja vibratsioon.

1.1. Dokumendis punktis 1.5.1.1. Lõhn (lk 6) on toodud - "Puidust erituvat puidulõhna võib levida sadama territooriumilt puiduhakke laadimisel ja puiduhakke hoiustamisel. Puiduhaket ei hoiustata sadamas niikaua, et puiduhake võiks rikneda ja eritada puidu käärimisest tulenevat lõhna. Arvestades puidu laadimisaega 120 h/a, on puidu lõhna levik teoreetiliselt võimalik 1,4 % aastatundidest."

Jääb arusaamatuks - kuidas ei teki haisu, kui laadimine toimub vaid 120 tundi aastas? Mida tähendab "ei hoiustata "niikaua" – kuidas on seda võimalik mõõta? Äramärkimist pole leidnud puiduhakke transport sadamasse (maha kallutamise ja sellega kaasnev müra, tolmu ning lõhna) ja selle ajaline hoiustamine.

Keskkonnaamet: Eesti seadusandluses on lõhnale kehtestatud häiringutase, mis on seotud lõhnaainete ajalise esinemisprotsendiga aasta lõikes, milleks on 15% aasta lõhnatundidest. See

tähendab, et kuni 1 314 tunnil aastast on lõhna levik seaduse kohaselt aktsepteeritav ja käitaja ei pea rakendama lisameetmeid lõhna vähendamiseks. Teoreetiliselt võib puidulõhna levida sadama territooriumilt puiduhakke laadimisel ja puiduhakke hoiustamisel, kuid taotluse kohaselt ei hoiustata puiduhaket piisavalt kaua, et see võiks rikneda (peamine lõhn tekib puidumahlade käärima minemisel). Puiduhakke laadimine toimub ca 120 h aastas, mistõttu lõhna häiringutaset ei ületata. Tänapäevases õigusruumis on ette nähtud, et kuna reeglina ei ole lõhn tervisele ohtlik, tuleb tootmisterritooriumi läheduses liikudes või elades arvestada, et lõhna võib aeg-ajalt esineda.

Puiduhakke transporti sadamasse ja selle mahalaadimist on arvestatud nii müra- ja lõhna hinnangutes kui ka õhukvaliteedi ja tolmu leviku hindamisel.

1.2. Lisamüra - juba täna sadamast tulevale mürale, tuleb müra juurde igal juhul seoses sadama ala laienemisega. Piirkonna elanike tänane kogemus on, et laevu laetakse ka nädalavahetusel ning öösi.

Punktis 2.4. Inimese tervis ja heaolu ning elanikkond (lk 13) on toodud "Vastavalt Pärnu linna üldplaneeringu 2035+ eelnõu seletuskirjale (november 2024 seisuga) peab sadamas toimuv tegevus arvestama ümbritseva maakasutusega ning tagama sujuva ülemineku erineva maakasutusega alade vahel. Vajadusel tuleb ette näha kaitsehaljastus, et vähendada häiringute kandumist ümbritsevatele aladele. Piirete kavandamise vajadus määratakse igal üksikjuhul eraldi, lähtudes ohutusest, kruntide funktsionaalsest kasutusest ja ümbritsevast linnaruumist."

Kahjuks pole antud hinnangus välja toodud, kuidas levib müra Jannseni tänava ja Ülejõe piirkonda, kesklinna, kuurordisse, vastaskaldale, sanatoorium Tervis kinnistule? Eelhinnangusse on jäetud kaasamata lähedal asuvate Vana-Pärnu ja Jannseni tn kinnistute omanikud, uusarenduste omanikud (Beti ait, Lootsi 10, Kalda majad jne), Pärnu Jahtklubi.

Keskkonnaamet: Puistekaupade käitlemine (sh laevade lastimine ja lossimine) toimub üksnes päevasel ajal, mis sätestatakse ka keskkonnaloal eritingimusena. Eesti õigusruumis ei ole nädalavahetustele kehtestatud tavapärasest erinevaid müra piirnorme. Kuna kavandatava tegevusega on müra piirnormid tagatud, ei ole Keskkonnaametil võimalust keelustada puistekaupade käitlemist nädalavahetusel.

Puistekauba käitlemist on kavandatud ca 750 tunnil ja 60 päeval aastast, mis on oluliselt vähem kui mere pool asuvas Pärnu Sadamas. Seega on sujuv üleminek erineva maakasutusega alade vahel tagatud, kus suuremamahulisem puistekaupade käitlemine toimub elamutest kaugemal, Pärnu Sadama territooriumil.

Eelhinnangus ei ole eraldi nimetatud Jannseni tänavat ja Ülejõe piirkonda ega kesklinna ja Pärnu jõe vastaskallast, kuna müra modelleerimisest selgus, et müra piirväärtused on juba käitise naaberkinnistutel tagatud. Käitise tootmisterritooriumist kaugenedes müratase väheneb, mitte ei suurene. Seega ei ületa kavandatav tegevus müra piirnorme ka kaugematel aladel.

Juhime ka tähelepanu, et mittepuistekaupade laadimist/lastimist/lossimist on lubatud teha ka ilma keskkonnaloata. Seega omab keskkonnaloa muutmine ja käitise tegevusele töökorralduslike nõuete seadmine keskkonnale positiivset mõju.

Sealsamas (lk 13) on toodud "Seega on vajalik rajada mürahinnangus esitatud joonistel 4 ja 5 näidatud asukohtadesse 6 m kõrgused müratõkkeseinad."

Siin tekib olukord, kus müra hakkab nendelt kõrgetelt 6 meetristelt seintelt veel täiendavalt peegelduma kesklinna ja üle jõe teisele kalda, sh kuurordi poole. Oleme seisukohal, et on vaja täiendavalt uurida müra mõju ning levikut, et see poleks häiriv Vana Pärnu, paremal ja vasak kaldal kodu omavatele inimestele. Hindamata on jäänud 6 m müratõkete mõju valgusele ja tuulele kõrval asuvatel kinnistutel.

Keskkonnaamet: Kuna täpsustatud tööaegadega müra hinnang näitas, et müra piirväärtusi siiski ei ületa, ei ole müratõkkeseina rajamine enam vajalik. Seega ei ole oodata ka müra peegeldumist müratõkkeseinalt. Ka müratõkke mõju hindamine valgusele ja tuulele ei ole asjakohane.

1.3 LK 18 on toodud, et "Lisaks eelnevale tuleb korraldada käitises teede ja platside pidev perioodiline puhastamine. Laoplatse tuleb puhastada 3 tunni jooksul pärast kauba laevale lastimist. Kaisid ja teid puhastada 2 tunni jooksul pärast laeva lastimist või lossimist..... Puhastamisel eralduva tolmu vältimiseks tuleb eelnevalt kaid, teed või laoplatsti niisutada. Puhastustööde teostamisel tuleb arvestada ka tuule kiiruse ja suunaga, et võimalik tolmu ei satuks Pärnu jõkke või elamute piirkonda."

Dokumente on vaja täiendada, sest selline üldine kirjeldus ei taga piirkonna tolmu ja puiduhakke vaba elukeskkonda. Jannseni tänava sadamas oli puiduhake väga häiriv nii tolmu kui ka haisu (lõhna) tõttu. Käesolev dokument ei anna kindlust, et piirkonna elukeskkond oluliselt ei halvene. Ei tohi ka unustada, et tegemist on tuulele avatud alaga ning Jannseni tn eelnev kogemus ütleb, et kogu lenduv materjal sadama territooriumil levis naaberkinnistutele, samuti teisel pool tänavat paiknevatele elamutele, äri- ja ühiskondlikele hoonetele.

Keskkonnaamet: Nähtava tolmu levikule ei ole seatud keskkonnakvaliteedi piirväärtust. Seega ei ole tolmu levimine keskkonnaloast keeldumise aluseks ning seaduse kohaselt tuleb seda vähendada nii palju, kui on mõistlik eeldada. Tolmu leviku vältimiseks seatud meetmed põhinevad võrdsel kohtlemisel ning on tolmu leviku vältimiseks nii täpsed kui proportsionaalne ja otstarbekas on. Tolmu leviku vältimise nõue on sätestatud Pärnu linna heakorraeeskirjas (vt Keskkonnaameti vastust arvamusele nr 2 (14.04.2025 kiri nr DM-127421-41)).

1.4 Punktis 1.5. "Tegevusega kaasnevatest teguritest, nagu heide vette, pinnasesse ja õhku ning müra, vibratsioon, valgus, soojus, kiirgus ja lõhn" on vibratsiooni toodud vaid üks lause - "Käitis ei ole oluline vibratsiooni, valgusreostuse ja soojusreostuse allikas."

Selle eelhinnanguga ehk siis tegelikult hindamata jätmisega EI saa nõustuda. Jannseni tänava sadama piirkonna elanike kogemus ütleb, et eelnimetatud tegureid oli häirivalt tunda sadama tegevusest, häiriv oli transpordist tulenev vibratsioon jne. Igasugused hilisemad elanike kaebused jäid tähelepanuta, irooniliselt tuleb tunnistada, et viidati õigusele ja kehtivatele lubadele (k.a Keskkonnaluba) sadama tegevusega tegelda.

Keskkonnaamet: Vibratsioonile ei ole kehtestatud väliskeskkonnas piirväärtuseid sarnaselt nähtava tolmuga. Keskkonnaamet palus ettevõttel täpsemalt kirjeldada käitise tegevusest

tulenevat vibratsiooni. Ettevõtte vastas kirjas nr DM-127421-61, et vibratsiooni võivad tekitada sadama territooriumil liiklevad tõstukid puistematerjali laadimisel ja autotransport puistematerjali transportimisel sadama territooriumile. Arvestades laaditavate materjalide kogust, tõstukite ja autotranspordi liikumise tihedust, ei ole transpordist tulenev vibratsioon pidev ja ei ületa Emajõe tänaval Pärnu ja Haapsalu maanteel Pärnu autotranspordist tulenevat vibratsiooni.

2. Jõeelustiku ja veekvaliteedi jaoks on väga ohtlikud kemikaalid ja hõljum.

Jääb arusaamatuks, et Natura rangete reeglite puhul on võimalik Pärnu jõkke juhtida lisakemikaale ja saastet. Kas on ikka tõene aruandes toodud väide nagu poleks olulist mõju Natura liikidele?

Tuletame meelde, et Natura ala piirneb Pärnu sadama territooriumiga Vana Pärnus ja hinnang ei sisalda ainsatki analüüsi sadama ala laieneminesega ja selle mõjuga alale. Samuti jõe kalastikule ja kalarändele, mille soodustamiseks likvideeriti miljoneid eurosid kulutades Sindi pais ja vabastati kalade rändetee.

Keskkonnaamet: Kavandatav tegevus ei ole sadama ala laienemine – tegemist on olemasoleva sadama alaga. Keskkonnaloa nõudeid järgides on tagatud, et kuivdakis laevade remontimisel, st gritiga või liivaga puhastamisel, keevitamisel, värvimisel ja lõikamisel ei kanduks sademeveega saasteaineid, sh ohtlikke aineid, Pärnu jõkke. Puistekaupade käitlemisel kasutatavad meetmed minimeerivad ka tolmu levikut vette. Juhul kui, vaatamata meetmetele, mõningast tolmu veepinnale satub, on tegu väheolulise mõjuga. Kavandatava tegevuse tulemusena ei teki kalastikule füüsilisi kuderände takistusi. Natura eelhindamisel jõuti järelduseni, et kavandatud tegevus Natura 2000 ala ei mõjuta. Seega objektiivsete asjaolude põhjal on välistatud, et tegevus üksi või koosmõjus teiste tegevustega avaldaks ebasoodsat mõju Natura 2000 võrgustiku alale ning Natura asjakohase hindamise läbiviimine pole vajalik.

3. Linnaruumis on oluline ka selle esteetiline väljanägemine. Ei tundu usutav, et soovitud tegevused seda toetaksid. Vastupidi - puistematerjalide laoplatsid ei pea olema kesklinnas kuurordi ja elamute vahel.

Keskkonnaamet: Käitise visuaalne väljanägemine ei ole keskkonnaloa reguleerimisalas.

4. Dokumendi punktis 3.7. "Ebasoodsa mõju tõhusa ennetamise, vältimise, vähendamise ja leevendamise võimalused" on toodud 28 nõuet.

Kahjuks on nõuded väga üldised, mistõttu need ei taga tulevikus Vana-pärnu ja Ülejõe elanike, samuti kesklinna ja kuurordi elukeskkonna, samuti Natura jõe veekvaliteedi ja -elustiku seisundi heal tasemel säilimist, paranemisest rääkimata.

Keskkonnaamet: Keskkonnaloas sätestatavad nõuded põhinevad võrdsel kohtlemisel ja kehtival õigusruumil ning on piisava täpsusastmega. Täpsemaid meetmeid on küll teoreetiliselt lihtsam kontrollida, kuid need kohalduvad siis üksnes kindlale ja täpsele olukorrale. Selleks, et meetmed kohalduksid ka ettenägematutes tingimustes (oleksid üldkohaldatavad), on otstarbekas meetmeid sõnastada küll piisavalt täpselt, aga samas nii üldiselt, et see kataks ka ettenägematu

olukordi.

5. Eelhinnang ei esita ühtegi mõistlikku ja selget piirangut ja abimeedet sadama lähedal asuvate elanike nt öörahu kaitseks. Eelnev kogemus ütleb selgelt, et laevade laadimisel rikutakse teadlikult laadimisreegleid (tuulekiirus, müra, valgus jne) ning töövälisel ajal ning nädalavahetusel ei ole võimalik sellest kedagi koheselt informeerida. Elanikud on abitud, kuna hilistel tundidel ja öösel laevade laadimine tekitab müra ja pole võimalik rahulikult magada.

Keskkonnaamet: Avalikul arutelul nõustus ettevõtte laevade lastimist ja lossimist tegema vaid päevasel ajal. Seetõttu fikseeritakse loal eritingimusena ajavahemik, mil puistekaupu tohib käidelda. Ka kuivdokis toimuvad tööd vaid päevasel ajal. Seega ei ole öörahu rikkumist ette näha. Keskkonnavalase õigusrikkumise märkamisel on võimalik ööpäevaringselt teada anda riigiinfo telefonile 1247. Samuti saab teated edastada e-postiga aadressile 1247@1247.ee.

6. Eelhinnangus pole kahjuks kasutatud Eesti ja kohalike keskkonnaorganisatsioonide arvamusi.

Keskkonnaamet: Eelhinnangu sisu nõuded on kindlaks määratud keskkonnaministri 16.08.2017 määruses nr 31 „Eelhinnangu sisu täpsustatud nõuded“. Koostatud eelhinnangu sisu vastab määruse nõuetele.

Kokkuvõtvalt oleme seisukohal, et koostatud dokumentides ei ole igakülselt ja põhjalikult käsitletud mõjusid linnakeskkonnale laiemalt, sotsiaalsele keskkonnale, elanike tervisele ja looduseskkonnale, sh veekeskkonnale. Seetõttu ei ole veenev ja ei saa nõustuda, et keskkonnamõju hindamise läbiviimisest võib loobuda ning puudub mõju Natura alale.

Keskkonnaamet: Käimasolevas menetluses on kavandatava tegevusega kaasnevaid mõjusid hinnatud vastavalt taotluse ja LHK projekti sisu ning eelhinnangu sisu kohta õigusaktidega määratud nõuete ulatuses. Olulise keskkonnamõju tekkimist ei tuvastatud, mistõttu KMHd ei algatatud.

5) 22.04.2025 kiri nr DM-127421-45 (eraisik):

Olen tutvunud Pärnu sadama keskkonnavalala nr.L.Õ.V. PM-5617-ga. Ma elan Haapsalu mnt. XX-X mis asub vahetus läheduses Pärnu Sadama kaidetele nr.6 ja nr.5 ja teised kaid ei jää ka just väga kaugemale. Juba praegu on puistematerjalide laadimisel väga palju tolmu kuigi laadimine toimub kaidel 1,2,3,4. Väga tihti on auto ja maja aknad kaetud paksu turba või puidu tolmuaga, oleneb mida laetakse, ei kujuta ettegi mis saab kui hakatakse veel klaasipuru laadima. Pesu ei ole võimalik õues kuivatada, auto- ja aknapesu on mõttetu.

5,6 kail laadimisel on meil kuulda väga hästi kõigi masinate müra ja tunda vibratsiooni. Tean, sest 5.6 kail on puitu laaditud.

Keskkonnaamet: Kaidel nr 1, 2, 3, 4 toimuvad tegevused on reguleeritud AS Pärnu Sadama keskkonnavalaladega nr L.ÕV.PM-46896 ja L.VV/329080. Aktsiaseltsi Pärnu Laevatehas loale on ette nähtud meetmed, mis takistavad tolmu levikut nii palju kui võimalik. Paraku ei ole nähtava tolmu levikule õigusaktides kehtestatud piirväärtust, mida ületada ei tohi. Seega ei ole

tolmu võimalik levik keskkonnaloast keeldumise aluseks. Küll aga on naaberkinnistutele tolmu leviku vältimine sätestatud Pärnu linna heakorraeeskirjas. Pärnu linna heakorraeeskirjast tulenevate nõuete täitmise üle teostab järelevalvet Pärnu Linnavalitsus.

Kavandatavast tegevusest võib levida nii müra kui ka vibratsiooni, kuid taotlusele lisatud mürahinnangu kohaselt müra piirväärtusi ei ületata. Vibratsioonile ei ole kehtestatud väliskeskkonna piirnorme. Taotleja hinnangul ei ole käitise tegevusest tulenev vibratsioon pidev ega ületa Emajõe tänaval Pärnu ja Haapsalu maanteel Pärnu autotranspordist tulenevat vibratsiooni.

6) 22.04.2025 kiri nr DM-127421-47 (eraisik):

Ma elan Haapsalu mnt.XX-X mis asub sisuliselt Pärnu Sadama aia taga ja väga lähedale kaidale 5 ja 6.

Olen tutvunud Pärnu Sadama keskkonna loa nr. L.Õ.V.PM-56174 taotlusega. Puistematerjali laadimise toomine nii lähedale elamutele tekitab tohutut tolmu müra ja vibratsiooni. Autode ja akende pesu muutub sellisel juhul igapäevaseks mis ei tähenda, et praegu ei ole kõik tolmu täis kuigi laadimine toimub mõnevõrra kaugemal. Mõned aastad tagasi oli laadimine siin kaidel siis oli müra nii tugev, et televiisori või raadio kuulamine oli raskendatud hääle pidi panema ikka maksimumi peale. Ja vibratsioon oli ka nii tugev et asjad riulitel kippusid oma asukohta muutma. Rääkimata pesu kuivatamisest õues.

Keskkonnaamet: Vt vastust eelmisele arvamusele.

7) 25.04.2025 kiri nr DM-127421-49 (eraisik):

Minu murekohaks on plaanitav müür minu kinnistu - Emajõe 12a - piirile, milles näen ainult häiringut ja mitte kasu.

Tolm ja prügi, mida on mõningatel kordadel Pärnu Sadama kruntidelt lendunud, pole minu kogemuse põhjal kunagi kandunud läbi olemasoleva 2,5-3 meetri kõrguse lippaia, vaid on tuuleilidega liikunud maja katuseharjast kõrgemal - tolmuga kaetud on olnud krundi Emajõe tänava poolne serv, samas jõe poolses servas taimedel, katusel ega akendel tolmu polnud. Seega kardan, et 6 meetrise seina puhul istuksin nagu vangis, aga ikka tolmu sees kui teisi eelnõus mainitud meetmeid millegipärast ei rakendata.

Müra suhtes on mul varasemalt olnud olnud kaebusi, kui liivapritsiiga kuivdokis asuvate laevade keresid puhastati (eriti just nädalavahetustel). Nagu juurseolevatelt fotodelt võib näha, oli kuivdokis olev laev eile ümbritsetud kattega (kusjuures veel puudus laeva ülevaltpoolt kate). Märkasin seda ja tegin pildid, sejärel tegutsesime õega hoovis - ja meie jaoks oli täielik üllatus, kui peale koosolekut eile laevatehase esindaja mainis, et selle katte taga toimusid laeval tööd. Meie küll midagi ei kuulnud.

Seega arvan, et peale eelnõus mainitud teiste meetmete kasutuselevõttu oleks 6 meetrine müür kasutu ning ainult häiriv.

Keskkonnaamet: Täiendatud mürahinnangu alusel ei ole müratõkkeseina rajamine enam vajalik, mistõttu loaga seda enam ei nõuta.

8) 30.04.2025 kiri nr DM-127421-51 (Pärnu Linnavalitsus):

/.../

Loa taotleja majandustegevusega kaasneb mürahäiring, mis kandub nii Vana-Pärnu elamurajoonile kui ka Pärnu jõe vastaskaldale. Müra tekib nii kaupade lastimise ja lossimise käigus kui ka laevade remonttööde teostamisel (liivapritsi või gritiga puhastamine, keevitus- ning värvimistööd). Atmosfääriõhu kaitse seaduse (AÕKS) § 6 kohaselt on välisõhu füüsikaline mõjutamine müraga keskkonnahäiring, mis võib oluliselt mõjutada inimeste tervist ja heaolu. Rõhutamist väärib, et lähim elamu (Emajõe tn 12a) asub tootmisterritooriumi piirist vaid 10 meetri kaugusel ning lähimast heiteallikast 20 meetri kaugusel. Eelhinnangus ja loa ühe tingimusena välja pakutud 6-meetri kõrguste müratõkkeseinte rajamine on küsitav lahendus ning võib tekitada täiendavaid probleeme (nt insolatsiooni nõuete täitmine).

Keskkonnaamet: Täpsustatud tööaegadega mürahinnangu kohaselt müra piirväärtusi ei ületata, mistõttu ei ole müratõkkeseina rajamine enam vajalik.

Puistekaupade käitlemisel tekib paratamatult tolmu, mis võib sõltuvalt ilmastikutingimustest kanduda elamualadele, tänavatele ja jõe vastaskaldale. AÕKS § 4 kohaselt on saasteaine igasugune välisõhus olev aine või ainete segu, millel võib olla ebasoodne mõju inimese tervisele või keskkonnale. Eriti problemaatiline on peentolmu levik, mis võib avatud akende ja rõdude kaudu kanduda eluruumidesse ning mõjutada inimeste tervist.

Keskkonnaamet: Puistekaupade käitlemisest tekkiva tolmu leviku vältimiseks on loale seatud mitmeid töökorralduslikke tingimusi. Nähtavat tolmu ei peeta tervisele ohtlikuks, mistõttu ei ole sellele õigusaktidest tulenevat õhukvaliteedi piirväärtust. Osakeste peenematele fraktsioonidele (PM10 ja PM2,5) on õhukvaliteedi piirväärtused kehtestatud. LHK projektis esitatud hajumisarvutuste kohaselt piirväärtusi ei ületata.

Eelhinnangus leitakse, et käitis ei ole oluline vibratsiooni, valgusreostuse allikas, mistõttu ei ole neile teguritele kui võimalikule häiringule hinnangut antud. Eelhinnangus nimetatakse, et kavandatava tegevusega ei kaasne ebasoodsat mõju inimeste tervisele, heaolule ega varale. KeÜS loamenetluse eesmärk ongi keskkonnahäiringute vähendamine võimalikult suures ulatuses, et kaitsta keskkonda, inimese tervist, heaolu ja vara; säästva arengu edendamine, et kindlustada tervise- ja heaoluvajadustele vastav keskkond praegusele ja tulevastele põlvedele; bioloogilise mitmekesisuse säilimine ja kaitse; keskkonna hea seisund ning keskkonnale kahju tekitamise vältimine ja keskkonnale tekitatud kahju heastamine. Keskkonnahäiringuks on ka kehtestatud norme mitteületav, kuid pidev ja häiriv müra. Näiteks võib kauakestev tugev soovimatu heli mõjutada inimese psühholoogilist heaolu ja selle kaudu tervist, müra võib tekitada stressi ja agressiivsust ning häirida isiku põhiõigustega kaitstud tegevusi.

Keskkonnaamet: Käitise tegevusest võib piirnormidest madalamat müra levida, kuid mürarikkamaid tegevusi ei tehta pidevalt. Juhime ka tähelepanu, et vastavalt KeÜSi §-le 14

tuleb keskkonnahäiringut, millel ei ole piirväärtust või mille piirväärtust ei ületata, vähendada nii palju, kui seda on mõistlik eeldada. Seega ei saa keelata käitajal teha tegevusi, mis jääb normide piiresse.

Emajõe tn 22 ja Emajõe 12b kinnistud piirnevad muuhulgas vahetult elamumaa sihtotstarvetega kinnistutega, üle jõe vasakkaldal on korterelamud ning Pärnu Jahtklubi sadam ja tootlustusasutused. Sadamaalal toimuv tegevus peab arvestama ümbritseva maakasutusega. Iga planeeritava tegevusega tuleb vähendada häiringute kandumist ümbritsevatele aladele ning tagada sujuv üleminek erineva maakasutusega alade vahel. Oluline meede elanike kaitsmisel õhusaaste ja müra negatiivse mõju eest on roheliste puhvertsoonide jätmine elamualade ja tootmisalade vahele, kavandades uusi kätisi, tuleb arvestada ümbritseva keskkonnaga ja valdavate tuulte suundadega.

Sadamaala laienemise lubamisega kesklinna poole peab arvestama juba praegusel hetkel olemasolevate probleemidega ning neid mitte süvendada.

Keskkonnaamet: Tegemist ei ole sadamaala laienemisega, kuna tegu on juba tegutseva sadamaga. Asustusüksuse maakasutus pannakse paika üldplaneeringutes. Nii kehtivas kui ka koostamisel olevas Pärnu linna üldplaneeringus on Emajõe tn 22, 22a ning 12b kinnistute maakasutuse otstarbeks märgitud sadamate maa-ala (Ls). Juhime tähelepanu, et keskkonnaluba mittepuistekaupade käitlemiseks ei ole keskkonnaluba vajalik. Seega – isegi juhul kui esineksid alused puistekaupade käitlemisele loa andmisest keeldumiseks, on ettevõttel endiselt õigus kasutada sadamat teiste kaupade laadimiseks.

Keskkonnaameti eelhindangus on jäetud hindamata käitise territooriumilt levivate häiringute võimalik mõju puhkemajandusele. Pärnu sadamat peetakse nii Pärnu maakonna kui ka üleriigilises planeeringus rahvusvahelise tähtsusega toimivaks ja arendatavaks sadamaks, kuid vastavalt Pärnu maakonnaplaneeringule peab Pärnu sadamas toimuv tegevus arvestama piirkonna teisi tegevusi ning keskkonnahäiringutega ei tohi kahjustada puhkemajandust.

Keskkonnaamet: Õigusaktides kehtestatud piirväärtustes ega normtasemetes ei ole tehtud erisusi puhkemajandusele tekkiva võimaliku mõju osas. Erinevatel aladel kehtivad müra piirväärtused vastavalt üldplaneeringu maakasutuse juhtotstarvete alusel määratud müra kategooriatele. Taotluse kohaselt on tootmisterritooriumist väljaspool keskkonnakvaliteedi piirväärtused tagatud. Kavandatava tegevuse mõju majandusele ei ole keskkonnaval menetluses ega eelhindangu koostamises hindamise objektiks.

Kehtiva Pärnu linna asustusüksuse üldplaneeringu 2025+ kohaselt tuleb sadama-alade arendamisel eesmärgiks seada sadamate tegevusest põhjustatud keskkonnahäiringute (müra, tolmu, vibratsioon jms) kandumise vältimine ümbritsevale elu- ja puhkekeskkonnale ning sadamaalade visuaalne sobitamine ümbritsevasse keskkonda. Samaväärse juhise annab ka alal kehtiv detailplaneering, mis määrab, et müra, vibratsioon ja tolmu ei tohi levida väljaspoole sadamate territooriumi. Nii loa taotlusest kui ka menetlusest ei nähtu, et kavandatavate tegevustega kaasnevate mõjude leevendusmeetmed on piisavad, et tagada nii detailplaneeringuga kui ka üldplaneeringuga seatud tingimuste täitmine.

Keskkonnaamet: Loale on ettenähtud mitmed meetmed tegevusest põhjustatud

keskkonnahäiringute kandumise vältimiseks ümbritsevatele territooriumitele. Nii Emajõe tn 12b kinnistul kehtiva detailplaneeringu kui ka Emajõe tn 22 ja 22a kinnistutel kehtiva detailplaneeringu kohaselt ei tohi sadama territooriumist välja kanduda ülenormatiivset müra, vibratsiooni ega tolmu. Täna sel päeval on väliskeskkonnas piirnormid üksnes mürale, mitte nähtavale tolmu ega vibratsioonile. Seega ei ole põhjendatud igasuguse tugevusega müra keelamine, vaid piirväärtust ületava müra. Osakeste väiksemate fraktsioonide (PM10 ja PM2,5) õhukvaliteedi piirväärtused on taotluse kohaselt tagatud.

Keskkonnaameti poolt eelhinnangus välja pakutud leevendusmeetmed on ebapiisavad ning nende täitmise võimalikkus ja kontrollitavus ei ole selge. Loa andmisel tuleb rakendada täiendavaid meetmeid, mis hoiaksid ära ümbritseva elukeskkonna edasise halvenemise:

1. *keelata kergesti lenduvate puistematerjalide lahtiselt ladustamine;*
2. *kehtestada kaidel 5 ja 6 lastimis- ja lossimistöodeks alaline töörežiim, sh lubada tööde teostamist ajavahemikul kell 08:00 kuni 20:00;*
3. *nõuda vajalikesse kohtadesse täiendava heliisolatsiooni paigaldamist;*
4. *piirata lubatud kaubaliike (kaaluda puistematerjalide lastimise/lossimise keelamist kaidel 5 ja 6);*
5. *vaadata üle puistekaupade lastimiseks/lossimiseks lubatud tuule keskmise kiiruse ning puhangute ülemmäärad (hetkel lubatavad kiirused liiga suured);*
6. *teostada uus müra modelleerimine, mis arvestaks kõiki kavandatavaid tegevusi ja nende kumulatiivset mõju.*

24.04.2025 toimunud avalikul arutelul leiti, et antud tingimustel loa andmisel halvendab nende elukeskkonda veelgi ning palusid loa andjal kaaluda täiendavate leevendustingimuste rakendamist ning loa antud kujul mitte anda. Sealhulgas lepiti kokku uus müra modelleerimine.

Keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 43 lg-st 2 lähtuvalt ja Pärnu Linnavalikogu 17.02.2022 määruse nr 5 „Keskkonnavalitsuse seadustes sätestatud ülesannete delegeerimine“ alusel on Pärnu Linnavalitsus arvamuse, et ettevõtte poolt taotletavate erinevate tegevuste lubamiseks on loas ette nähtud leevendusmeetmed ebapiisavad ning sellisel kujul loa väljastamine süvendab veelgi juba olemasolevaid häiringuid ning halvendab oluliselt ümbritsevat elukeskkonda. Eelnevast tulenevalt ei nõustu kohalik omavalitsus antud tingimustel keskkonnavalitsuse muudetud kujul väljastamisega.

Keskkonnaamet: Järgnevalt toome välja ettepanekutega arvestamise/mittearvestamise:

1. Arvestame ettepanekuga. Emajõe tn 12b laoplatsil ei ole kauba ladustamine ilma detailplaneeringus ette nähtud varjualuseta lubatud. Kai nr 6 juures asuvale laoplatsile määrame samuti katmise nõude.
2. Arvestame osaliselt. Vastavalt avalikul arutelul kokkulepitule, seatakse loale nõue, mille kohaselt ei ole kellaajal 22.00-06.00 puistekaupade käitlemine (laadimine, lastimine, lossimine) lubatud.
3. Ei arvesta ettepanekuga. Kuna täpsustatud mürahinnangu kohaselt müra piirväärtusi ei ületata, ei ole täiendava heliisolatsiooni nõudmine hetkel põhjendatud.
4. Ei arvesta ettepanekuga. Kuivõrd keskkonnakvaliteedi piirväärtused on tagatud ning

keeldumise aluseid ei esine, ei ole Keskkonnaametil alust piirata lubatud kaubaliike ega keelata puistekauba lastimist/lossimist kaidel nr 5 ja 6.

5. Arvestame osaliselt. Keskkonnaamet on uuesti üle vaadanud lastimiseks/lossimiseks lubatud tuule keskmise kiiruse ning puhangute ülemmäärad. Kuivõrd puhanguid on raske ette näha ja keeruline hiljem kontrollida, jätame maksimaalseks tuule kiiruseks 10 m/s ning puhangutele eraldi kiirust ette ei näe.
6. Arvestame ettepanekuga. Taotleja on esitanud täiendatud ja täpsustatud mürahinnangu, milles on müra modelleeritud erinevates stsenaariumites ja erinevatel kõrgustel.

3.4.3. Avalikul arutelul tehtud ettepanekud

Avalik arutelu toimus 24.04.2025 Pärnu Akadeemia 2 riigimajas ja Microsoft Teams'i keskkonnas. Avalikul arutelul küsitud küsimuste ja vastuste täielik loetelu on välja toodud avaliku arutelu protokollis, mis on leitav KOTKAS dokumendi nr DM-127421-53 alt.

Avalikul arutelul tehtud ettepanekud, mida arvestati ja/või mille arvestamine/mittearvestamine vajab täiendavat kaalumist:

1. Müra iseloom on selline, et on vaikus ja siis on järsku tugev heli (laeva luugid lähevad lahti/kinni). Kui Terviseamet teeb müramõõtmisi, siis ei tule õiget tulemust, sest tugev heli ei ole pidev. Keskmine helitase vastab normidele. Naabrid ärkavad öösel selle järsu tugeva heli peale üles. Küsimus: Kas Terviseametilt on selle tegevuse kohta arvamust küsitud?

Tööstusmüra menetlemine keskkonnaloa taotlustes ei ole Terviseameti pädevuses. Terviseamet käib tööstusmüra mõõtmisega, kuid nemad kooskõlastusi ei anna ja keskkonnaloa ei menetle. Seadus ei ole ette näinud, et Keskkonnaamet peaks loa menetluse käigus sisendit või kooskõlastust Terviseametilt küsima. Terviseamet lähtub samadest müra piirnormidest nagu Keskkonnaamet. Saadame loa täiendatud eelnõud Terviseametile teadmiseks/arvamuse avaldamiseks – kaasame Terviseameti menetlusse.

2. Kas on võimalus panna piirang, et teatud tuule suunaga pole lubatud üldse puistekaupa laadida? Et kui tuul puhub lähimate elamute suunas, siis ei või üldse laadida, aga kui puhub muus suunas, siis on see 10 m/s piirang.

Keskkonnaamet palus 30.04.2025 kirjaga nr DM-127421-52 ettevõttel selgitada, kas puistekaupade laadimise peatamine on võimalik kui tuul puhub lähimate elamute suunas (suunast 65-135°) ning kui ei ole, siis seda põhjendada. Ettevõtte vastas 27.05.2025 kirjas nr DM-127421-61, et „Laadimise peatamine ei ole vajalik ja ka otstarbekohane ainult tuule suunda arvestades. 12 kuu keskmine tuulekiirus Keskkonnaagentuur Ilm andmetel (<https://www.ilmateenistus.ee/kliima/kliimanormid/tuul/>) on 3,2 m/s kuni 4,3 m/s (aasta keskmine 3,6 m/s) Laadimistööd on mõistlik katkestada, kui tuul on suunalt 65-135° ja tuule kiirus on 10 m/s (tuule suunda ja kiirus koos arvestades).“ Keskkonnaamet täpsustab, et tuule kiiruse piirangu eesmärk on, et puistekauba osakesed ei kanduks tuulega lähimate kinnistuteni ega ka Pärnu jõkke. Seega ei arvesta Keskkonnaamet ettevõtte tehtud ettepanekuga seada meetmena tuule kiiruse ja suuna tingimused koos, kuna sel juhul toimuks tugeva tuulega (10 m/s ja rohkem) puistekauba osakeste kandumine Pärnu jõkke. Seega jääb kehtima nõue, mille

kohaselt tuleb puistekauba käitlemistööd katkestada, kui keskmine tuule kiirus on üle 10 m/s (olenemata tuule suunast). Kuivõrd nähtaval tolmul ei ole õhukvaliteedi piirväärtust ning tegevuse lubamine üksnes teatud tuulesuunaga piiraks ettevõtte tegutsemist ebaoproportsionaalselt palju, ei sätestata tuulesuuna piirangut, kuna see ei ole õiguslikult piisavalt põhjendatud.

3. Miks just tuule kiirus 10 m/s, mitte 5 m/s? Ettepanek panna 10 m/s asemel piiranguks näiteks 6 m/s, kuna käesoleva käitise puhul on elanikud lähemal.

Keskkonnaamet palus kirjaga nr DM-127421-52 ettevõttel hinnata, kui suures ulatuses piiraks selline meede lastimis- ja lossimistööde teostamist. Ettevõtte vastas kirjas nr DM-127421-61, et „*Arvestades lastimise ja lossimise intensiivsust võrreldes AS-i Pärnu Sadam lastimise ja lossimise intensiivsusega, ei ole põhjendatud karmimate piirangute seadmine AS Pärnu Laevatehasele. Karmimad piirangud häirivad olulisel määral laevade lastimist ja lossimist. Vastus nr 3. on toodud tuule kiirused, mis iseloomustavad kuu keskmisi tuule kiiruseid (m/s) ja nendest lähtumine piirab oluliselt sadama tegevust, sest tegemist on keskmiste tuulte kiirustega.*“ Keskkonnaamet leiab samuti, et lubatava tuulekiiruse määramine väiksemaks kui teistel sadamatel, piirab taotleja tegutsemist ebaoproportsionaalselt palju ega ole kooskõlas võrdse kohtlemise põhimõtetega.

4. Ettepanek mürauuringut täiendada lähtuvalt AS Pärnu Sadama poolt linnavalitsusele esitatud arvamusest Lootsi tn 10 detailplaneeringule, mis ütleb, et Pärnu Laevatehase poolt ei ole mürahäiringut oodata. Lisaks soov mudeldada kõrgemalt kui 2 m (näiteks 6-8 m kõrguselt).

Keskkonnaamet palus loa taotlust täiendada müra modelleerimisega erinevate stsenaariumite korral. Ettevõtte esitas dokumendiga nr DM-127421-61 täiendatud müra hinnangu, kus modelleeriti müra esinemist erinevates olukordades:

- Laevade lastimine ja lossimine (16 h) toimub kai nr 5 ääres ja Emajõe tn 12b on varjualune,
- Laevade lastimine ja lossimine toimub (16 h) kai nr 5 ääres ja Emajõe tn 12b ei ole varjualust,
- Laevade lastimine ja lossimine toimub (16 h) kai nr 6 ääres ja Emajõe tn 12b on varjualune,
- Laevade lastimine ja lossimine toimub (16 h) kai nr 6 ääres ja Emajõe tn 12b ei ole varjualust,

Kõikide olukordade puhul toimus lisaks ka frontaallaaduri töö (3,2 h) Emajõe tn 12b laoplatsil ning laevade remonttööd kuivdoki asukohas (16 h). Maa- ja Ruumiameti ortofoto alusel tehti kindlaks eluhooned, mis on kahekorruselised ning nende hoonete fassaadidel määrati ka müratasemed esimesel korrusel (2 m kõrgusel) ja teisel korrusel (6-8 m kõrgusel).

Täiendatud mürahinnangu kohaselt on müra päevased piirväärtused tagatud kõikide stsenaariumite korral. Kogu tööaeg jääb laevatehase alal päevaajale, mistõttu öist modelleerimist ei teostatud.

5. Mida vibratsiooniga teha?

Vibratsioonile ei ole kehtestatud väliskeskkonnas piirväärtuseid sarnaselt nähtava tolmu. Keskkonnaamet palus ettevõttel täpsemalt kirjeldada käitise tegevusest tulenevat vibratsiooni. Ettevõtte vastas kirjas nr DM-127421-61, et vibratsiooni võivad tekitada sadama territooriumil liiklevad tõstukid puistematerjali laadimisel ja autotransport puistematerjali transportimisel sadama territooriumile. Arvestades laaditavate materjalide kogust, tõstukite ja autotranspordi liikumise tihedust, ei ole transpordist tulenev vibratsioon pidev ja ei ületa Emajõe tänaval Pärnu ja Haapsalu maanteel Pärnu autotranspordist tulenevat vibratsiooni.

6. Valgusreostus? Kas käitises peavad põlema prožektorid Emajõe tänava suunas?

Ka valgusreostusel pole keskkonnakvaliteedi piirnorme. Kui laev jõuab õhtul sadamasse, siis enamus juhtudel ei hakata öösel laeva lossima, vaid seda tehakse hommikul. Avaliku arutelu tulemusena ei plaani ettevõtte enam öist puistekaupade käitlemist. Seega lisatakse keskkonnaloale tingimus, mille kohaselt ei ole kellaajal 22.00-06.00 puistekaupade käitlemine (laadimine, lastimine, lossimine) lubatud. Paraku ei ole turvakaalutlustel võimalik laevade puhul öösel valgust täielikult välja lülitada. Ka territooriumil on ette nähtud öine valgustamine. Sadamaalal prožektoreid öösel ei kasutata.

7. Ettepanek otsida välja territooriumil tehtud müra mõõtmistulemused.

Keskkonnaamet otsis nii aktsiaseltsi Pärnu Laevatehas kui ka ASiga Pärnu Sadam seotud müra mõõtmisi Terviseameti dokumendiregistrist, kuid ei leidnud. Terviseamet vormistab järelevalve käigus ettekirjutusi, mida avalikustab oma kodulehel. Ka ettekirjutuste nimekirjas ei leidunud, et aktsiaseltsile Pärnu Laevatehas või ASile Pärnu Sadam oleks tehtud ettekirjutusi. Seega ei ole põhjust arvata, et piirkonnas oleks Terviseameti poolt läbi viidud müramõõtmisi, mis oleksid näidanud müra piirväärtuste ületamist.

8. Ettepanek lisada müra mõõtmise asukohtade nimekirja ka Haapsalu mnt 8 kinnistu.

Arvestame ettepanekuga. Müra mõõtmise asukohta lisatakse ka Haapsalu mnt 8 kinnistu.

9. Ettepanek täiendada meedet, et kui seire käigus ilmneb, et saasteained lenduvad lubamatult Pärnu jõkke või naaberkinnistutele, tuleb tööd viivitamatult peatada.

Täiendame meedet vastavalt tehtud ettepanekule.

10. Kui Emajõe tn 12b kinnistul olev varjualune on kaup täis, töötab see nagu müratõkkesein. Ettepanek teha müra modelleerimist erinevate stsenaariumite ja tuule tugevuste korral.

Täiendatud müra hinnangus on müra modelleeritud erinevate stsenaariumite korral (vt punkt 4).

11. Ettepanek seada meetmed vastavalt Emajõe tn 12b kinnistu detailplaneeringule – ainult varjualune, mitte müratõkkesein.

Planeeringus on ette nähtud ehitada nii varjualune kui ka 2,5 m kõrgune müratõkkesein. Müra

hinnangust selgus, et müratõkkeseina rajamine ei ole siiski vajalik.

12. Kas saaks jagada infot, millal laevad kaidele tulevad?

Laevatehase kodulehel või Pärnu sadama kodulehel saaks infot jagada saabuvate laevade kohta. Kuivõrd tegu on pigem ettevõtte ja kohalike omavahelise kokkuleppega, ei pea Keskkonnaamet asjakohaseks sellekohast tingimust keskkonnaloale määrata.

3.5. Otsekohalduvad nõuded

Loaga kaasnevad käitajal seadusandlusest tulenevad õigused ja kohustused. Ettevõtte peab järgima AÕKS, VeeS ja nende alamaktides kajastatud nõudeid ning kohustusi. Keskkonnaamet on seisukohal, et seadusandlusest tulenevaid nõudeid ei ole otstarbekas kanda loale. Olulisemad keskkonnavalased kohustused loa omajale on toodud Keskkonnaameti kodulehel rubriigis „Keskkonnakaitseloa omaja meelepea“. Kohustused on leitavad Keskkonnaameti kodulehe aadressilt: <https://keskkonnaamet.ee/keskkonnakasutus-keskkonnatasu/keskkonnakaitseloa/loa-omaja-meelespea>.

[1] Kättesaadav: <https://keskkonnaportaal.ee/et/teemad/vesi/pinnavesi/pinnaveekogumite-seisundiinfo> (14.10.2024)

[2] Kättesaadav: <https://kliimaministeerium.ee/veemajanduskavad-2022-2027#meetmeprogrammi-doku> (17.10.2024)

[3] Kättesaadav: <https://keskkonnaportaal.ee/et/teemad/vesi/pinnavesi/pinnaveekogumite-seisundiinfo> (14.10.2024)

[4] Kättesaadav: <https://kliimaministeerium.ee/veemajanduskavad-2022-2027#meetmeprogrammi-doku> (17.10.2024)

[5] Keskkonnaagentuur, 2020 „Settes ja/või elustikus akumul eeruvate prioriteetsete ainete sisalduse pikaajalise dünaamika analüüs“, Tallinn

[6] Keskkonnaagentuur, 2020 „Settes ja/või elustikus akumul eeruvate prioriteetsete ainete sisalduse pikaajalise dünaamika analüüs“, Tallinn

[7] Keskkonnaagentuur, 2020 „Settes ja/või elustikus akumul eeruvate prioriteetsete ainete sisalduse pikaajalise dünaamika analüüs“, Tallinn

[8] Keskkonnaagentuur, 2020 „Settes ja/või elustikus akumul eeruvate prioriteetsete ainete sisalduse pikaajalise dünaamika analüüs“, Tallinn

[9] Keskkonnaagentuur, 2020 „Settes ja/või elustikus akumul eeruvate prioriteetsete ainete sisalduse pikaajalise dünaamika analüüs“, Tallinn

[10] M. Laht, K. Lõhmus, G. Nurk, R. Rebane, M. Paju, K. Normak, V. Kõrgmaa, A. Sikk „Veekeskkonnale ohtlike ainete allikate inventuur“, Eesti Keskkonnauuringute Keskus OÜ, 2018

[11] Käsiraamat tööstusele. Veekeskkonnale ohtlikud ained. COHIBA. Käsiraamat on koostatud projekti ”Ohtlike ainete ohjamine Läänemere regioonis” raames, mida rahastab Euroopa Regionaalarengu Fond

[12] Käsiraamat tööstusele. Veekeskkonnale ohtlikud ained. COHIBA. Käsiraamat on koostatud projekti ”Ohtlike ainete ohjamine Läänemere regioonis” raames, mida rahastab Euroopa

Regionaalarengu Fond

[13] Käsiraamat tööstusele. Veekeskkonnale ohtlikud ained. COHIBA. Käsiraamat on koostatud projekti "Ohtlike ainete ohjamine Läänemere regioonis" raames, mida rahastab Euroopa Regionaalarengu Fond

[14] Käsiraamat tööstusele. Veekeskkonnale ohtlikud ained. COHIBA. Käsiraamat on koostatud projekti "Ohtlike ainete ohjamine Läänemere regioonis" raames, mida rahastab Euroopa Regionaalarengu Fond

[15] Kättesaadav: <https://kliimaministeerium.ee/veemajanduskavad-2022-2027#meetmeprogrammi-doku> (17.10.2024)

[16] Analüüsiakt on registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 10.03.2025 dokumendina nr DM-127421-37 (menetluse nr M-127421) all

[17] Nordic Council of Ministries. Nordic Shipyards Best Available Techniques (BAT), 2016. Kättesaadav veebilehel: <https://www.norden.org/en/publication/nordic-shipyards> (16.10.2024)

[18] Keskkonnaagentuur, 2020 „Settes ja/või elustikus akumul eeruvate prioriteetsete ainete sisalduse pikaajalise dünaamika analüüs“, Tallinn

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Dagmar Undrits
juhataja
välisõhubüroo